

Praga, dnia 8 kwietnia 2025
L.p.: MZP/2025/710/334
Sprawę prowadzi: Ing. Vébr
Tel.: 267 122 875
E-mail: Tomas.Vebr@mzp.gov.cz

OPINIA WIĄŻĄCA DOTYCZĄCA OCENY ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO (zwana dalej „opinia wiążąca”)

zgodnie z § 9a ust. 1 ustawy nr 100/2001 Dz.U., o ocenie oddziaływania na środowisko oraz o zmianie niektórych ustaw (ustawa o ocenie oddziaływania na środowisko), ze zmianami (dalej „ustawa”)

Część sentencji

Nazwa przedsięwzięcia:

Elektrownie wiatrowe Třebom/Sudice

Zakres projektu:

Budowa i eksploatacja elektrowni wiatrowych (VTE) w obszarze katastralnym Třebom i w obszarze katastralnym Sudice w województwie Morawskośląskim. Projekt przedstawiono w 3 aktywnych wariantach, które różniły się całkowitą liczbą VTE (9 VTE w wariantcie 1, 8 VTE w wariantcie 2 a 5 VTE w wariantcie 3). Ze względu na szybki rozwój technologii VTE, ostateczny typ VTE zostanie ustalony na kolejnym etapie dokumentacji projektowej. W dokumentacji EIA oceniano maksymalne, ewent. minimalne dopuszczalne parametry techniczne VTE z najmniejszym negatywnym wpływem na środowisko i zdrowie publiczne.

Maksymalne i minimalne możliwe parametry jednej VTE:

- maksymalna całkowita wysokość VTE: 211 m,
- maksymalna wysokość osi wirnika VTE: 140 m,
- minimalna wysokość osi wirnika VTE: 123 m,
- maksymalna długość łopat wirnika VTE: 75 m,
- maksymalna średnica wirnika VTE: 150 m,
- maksymalna moc VTE: 4,5 MW,
- maksymalna moc akustyczna VTE: 105 dB.

Projekt obejmuje przebudowę terenów wokół VTE, w tym budowę i przebudowę dróg specjalnie wybudowanych (dojazdowych) prowadzących do poszczególnych VTE o łącznej

długości ok. 4,5 - 6 km, a także budowę podziemnego przyłącza elektrycznego VTE z siecią elektroenergetyczną dystrybucyjną 22 kV.

Włączenie projektu

Zgodnie z zał. nr 1 do ustawy: Punkt 7, kategoria II (Elektrownie wiatrowe o wysokości masztu 50 m i większej, zlokalizowane w liczbie 4 lub więcej)

Lokalizacja projektu:

województwo: Morawskośląskie

gmina: Třebom, Sudice

obszar katastralny: Třebom, Sudice

Nazwa zgłaszającego: RenoEnergie, a. s.

REGON zgłaszającego: 271 28 164

Siedziba (miejsce zam.) zgłaszającego: Lagnovská 669, 742 83 Klimkovice

Ministerstwo Środowiska jako organ właściwy na podstawie § 21 lit. f) ustawy oraz na podstawie § 9a ust. 1 i załącznika nr 6 do ustawy

wydaje

POZYTYWNA OPINIĘ WIAŻĄCĄ

w zakresie projektu

„Elektrownie wiatrowe Třebom/Sudice”

w wariancie 2 lub w wariancie 3

Ministerstwo Środowiska na podstawie § 9a ust. 1 ustawy

określa

następujące warunki dla dalszego postępowania:

Warunki dotyczące fazy przygotowania projektu:

- 1) Opracować plan organizacji budowy (POV) w taki sposób, aby wyeliminować w jak największym stopniu negatywne oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska. Zaprojektować drogi dojazdowe do i z placu budowy w taki sposób, aby zminimalizować przejazd transportu budowlanego przez obszary mieszkalne. Transport materiałów na plac budowy przez teren zabudowany może odbywać się wyłącznie w niezbędnym zakresie i w liczbie przewozów określonej w POW. W ramach PAO należy również zapewnić maksymalną ochronę zwierząt wędrownych (np. płazów), ptaków lęgowych lub zimujących nietoperzy.
- 2) Opracować plan usunięcia warstw kulturowych gleby (gleby wierzchniej), ich składowania na wysypiskach i późniejszej rekultywacji obszarów.
- 3) W ramach przygotowania dokumentacji na potrzeby kolejnego postępowania administracyjnego należy wyszczególnić wszystkie obiekty budowlane i zmiany przestrzenne, które będą realizowane, a także jasno określić ich przeznaczenie, układ nawierzchni, dróg i lokalizację miejsc składowania na terenie budowy.
- 4) Projektować i budować budynki i inne obiekty w taki sposób, aby nie stanowiły pułapek ani barier migracyjnych dla zwierząt (płazów, ptaków i małych ssaków). Dotyczy to na przykład krawężników (zapewniających płynne przejście między jezdnią a otoczeniem).
- 5) W celu realizacji towarzyszącej infrastruktury VTE należy zaproponować w dokumentacji projektowej najbardziej ekonomiczne dostępne metody, preferując technologie bezwykopowe. Minimalizować ingerencję w siedliska naturalne, istotne elementy krajobrazu (VKP), terytorialny system stabilności ekologicznej (ÚSES) oraz miejsca występowania gatunków szczególnie chronionych
- 6) Do dokumentacji dotyczącej poniższej procedury administracyjnej należy dołączyć kompensację za zajęcie gruntów rolnych (ZPF) poprzez zasadzenie drzew owocowych lub liściastych, co złagodzi erozję wodną i powietrzną na danym obszarze. Sadzenie drzew powinno odbywać się w odpowiednich lokalizacjach, po uzgodnieniu z władzami gmin Třebom i Sudice oraz właściwym organem ochrony przyrody.

Warunki realizacji (budowy) projektu:

- 7) Tereny obsługi VTE powinny być umocnione wyłącznie żwirem, drogi serwisowe powinny być zbudowane ze zbrojonego naturalnego żwiru lub kruszywa łamanego.
- 8) Wykopany materiał wykorzystać ponownie do zasypania, zakryć horyzont gleby i składować oddzielnie, a następnie wykorzystać do obróbki powierzchniowej podczas renowacji placów budowy. Zabezpieczyć wszelkie składowiska tymczasowe przed możliwością ich degradacji na skutek prac budowlanych, erozji, pylenia, usuwania chwastów i alienacji. Składowiska tymczasowe, które nie zostaną oddane do użytku w ciągu 6 tygodni od momentu usunięcia nadkładu, należy obsiać trawą. Aby zapobiec ruderalizacji terenu, należy zrehabilitować wszystkie obszary objęte pracami budowlanymi w ramach ostatecznego zagospodarowania terenu.

- 9) Przykrywanie wierzchniej warstwy gleby powinno odbywać się poza okresem lęgowym gatunków chronionych ptaków obszarów polowych, tj. poza okresem 15.4.-15.8. roku kalendarzowego. Przed przykryciem wierzchniej warstwy gleby, w przypadku konieczności wycinki drzewostanów, należy przeprowadzić badania mające na celu ustalenie, czy w miejscach objętych wycinką znajdują się nietoperze hibernujące (w przypadku stwierdzenia występowania nietoperzy hibernujących prace należy wykonać poza okresem 15. 11. - 31. 3.). W przypadku stwierdzenia obecności kolonii lęgowych nietoperzy prace te należy wykonać dopiero po 31 sierpnia danego roku kalendarzowego.
- 10) Na etapie budowy należy ustanowić nadzór środowiskowy, który będzie sprawować osoba posiadająca odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Za pośrednictwem osoby o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych zapewnić ochronę interesów ochrony przyrody przez cały okres budowy zgodnie z ustawą nr 114/1992 Dz.U. Czeskiej Rady Narodowej o ochronie przyrody i krajobrazu, z późniejszymi zmianami, w szczególności podjąć niezwłocznie środki w celu uniknięcia ryzyka obrażeń lub śmierci szczególnie chronionych gatunków kręgowców oraz nadzorować realizację proponowanych środków kompensacyjnych.
- 11) Zapewnić właściwą konserwację, czyszczenie i przejezdność wszystkich dróg dojazdowych do placu budowy przez cały okres trwania prac budowlanych.
- 12) Zminimalizować składowanie luźnych materiałów budowlanych i innych potencjalnych źródeł pyłu na terenie budowy.
- 13) Regularnie spryskiwać drogi i sprzęt używany na placach budowy. Sprzęt budowlany i ciężarówki opuszczające plac budowy muszą być dokładnie czyszczone, aby zapobiec zanieczyszczeniu gleby na drogach publicznych.
- 14) W trakcie prac terenowych należy zwilżać materiał stosowany do redukcji pyłu powstającego podczas budowy. Tworząc składowiska i składowiska tymczasowe, należy zminimalizować ryzyko roznoszenia pyłu przez wiatr, a jednocześnie tak układać materiały na składowiskach, aby wierzchnia warstwa zawsze była formowana przez nowy, naturalnie wilgotny materiał.
- 15) Podczas prowadzenia prac budowlanych należy stosować się do środków zapobiegających emisji zanieczyszczeń stałych (PM₁₀ a PM_{2,5}) określonych w „Wytycznych metodycznych Departamentu Ochrony Powietrza Ministerstwa Środowiska dotyczących ustalania warunków ograniczania emisji z maszyn budowlanych i innych prac budowlanych”.
- 16) Aby ograniczyć szkody w glebie i zanieczyszczenie okolicznych dróg, przejazdu przez jezdnie nieutwardzone, jak również prace ziemne należy wykonywać wyłącznie poza okresami ulewnych deszczy oraz w kolejnych dniach, gdy teren jest podmokły.
- 17) Aby zminimalizować ryzyko wycieku oleju, należy używać wyłącznie nowoczesnego sprzętu budowlanego w dobrym stanie technicznym. Nie należy wykonywać żadnych prac konserwacyjnych na mechanizmach na placu budowy, za wyjątkiem rutynowej codziennej konserwacji. Rutynowa konserwacja, drobne naprawy oraz uzupełnianie paliwa i oleju w skrzyniach biegów muszą być wykonywane wyłącznie w uprzednio przygotowanym miejscu na wyznaczonym do tego celu placu. Podczas krótkotrwałego wyłączenia mechanizmów należy je przykryć misami ściekowymi w celu wychwycenia ewentualnych kropel oleju. Plac budowy

należy wyposażyć w zestaw awaryjny na wypadek wycieku substancji niebezpiecznych podczas napraw i konserwacji.

- 18) Na terenach budowy nie wolno przechowywać substancji szkodliwych dla wody lub paliw (PHM), z wyjątkiem ilości przeznaczonych na jeden dzień, niezależnie od tego, czy są wykorzystywane do prac budowlanych, czy też jako paliwa do narzędzi ręcznych (piły łańcuchowe itp.). Substancje szkodliwe dla wód powinny być przechowywane w miejscach do tego przeznaczonych, zabezpieczonych przed przedostaniem się zanieczyszczeń do gleby lub wód.
- 19) W godzinach od 6.00 do 7.00 nie należy uruchamiać ciężkiego sprzętu, ze względu na możliwość przekroczenia najwyższych dopuszczalnych wartości z punktu widzenia higieny. Prace o największym natężeniu hałasu powinny być wykonywane w godzinach od 7.00 do 20.00. Nie powinny być wykonywane w dni wolne od pracy ani w święta państwowe. Transport materiałów budowlanych przez okoliczne tereny mieszkalne powinien odbywać się w ciągu dnia. Na obszarach położonych najbliżej obszarów mieszkalnych należy stosować nowoczesne urządzenia mechaniczne o niższym poziomie hałasu.
- 20) Należy zadbać o to, aby poszczególne kolumny i łopatki VTE zostały pomalowane na dyskretny matowy kolor (jasnoszary) z dodatkowymi pasami ostrzegawczymi, zgodnie z wymogami Urzędu Lotnictwa Cywilnego.
- 21) Nie zezwalać na instalację reklam, łańcuchów, anten, kabli zewnętrznych lub innych przedmiotów naruszających wygląd VTE na masztach VTE poza niezbędnymi elementami technicznymi VTE.
- 22) W pobliżu farm wiatrowych należy umieścić dobrze widoczne ostrzeżenia o ryzyku tworzenia się lodu w okresie zimowym w obszarze poniżej VTE.
- 23) Elektrownie wiatrowe muszą być wyposażone w odpowiednie światła przeszkodowe dla lotnictwa, zgodnie z wytycznymi Międzynarodowej Organizacji Lotnictwa Cywilnego (ICAO Annex). Do oświetlenia nocnego należy używać światła czerwonego, preferując światło o minimalnym natężeniu i przede wszystkim o minimalnej liczbie błysków na minutę, zgodnie z wymogami Urzędu Lotnictwa Cywilnego lub Sił Zbrojnych Republiki Czeskiej.
- 24) Przy wdrażaniu towarzyszącej infrastruktury VTE należy spełnić wymagania określone w warunku nr. 5 niniejszej wiążącej opinii. Dotyczy to przede wszystkim wyboru najłagodniejszych dostępnych metod, technologii bezwykopowych i minimalizacji ingerencji w siedliska naturalne i obszary chronione.

Warunki fazy operacyjnej projektu:

- 25) Podczas eksploatacji elektrownie wiatrowe powinny być wyposażone w zestaw awaryjny na wypadek wycieku substancji niebezpiecznych w trakcie napraw i konserwacji.
- 26) Aby ograniczyć efekt migotania, gdy niebo jest bezchmurne, przerwać pracę VTE TRE 1 w dniu 21. 8. w godzinach 6:45 – 7:45 SELČ (dotyczy wariantów projektu 2 i 3), VTE TRE 4 w dniach 14. 1. – 25. 1. w godzinach 8:30 – 9:15 SEČ i w dniach 18. 11. – 27. 11. w godzinach 8:00 – 8:45 SEČ (dotyczy wariantów projektu 2 i 3), VTE TRE 5 w dniach 24. 2. – 27. 2. w

godzinach 7:30 – 8:15 SEČ i w dniach 15. 10. – 17. 10. w godzinach 8:00 – 9:00 SELČ (dotyczy wariantów projektu 2 i 3) i VTE SUD 1 w dniach 24. 2. – 27. 2. w godzinach 6:45 – 7:15 SEČ oraz w dniach 15. 10. – 17. 10. w godzinach 7:15 – 7:45 SELČ (dotyczy wariantów projektu 2).

Warunki dla fazy zakończenia projektu:

- 27) Po zakończeniu eksploatacji planowane jest usunięcie VTE wraz z betonowymi fundamentami sięgającymi powierzchni oraz towarzyszącą infrastrukturą, a także przywrócenie terenu do stanu jak najbardziej zbliżonego do stanu pierwotnego, czyli naturalnego.

Warunki monitorowania i analizy oddziaływania projektu na środowisko:

- 28) Po pierwszym roku działania obiektu lub przed zakończeniem okresu próbnego należy wykonać pomiary hałasu i poziomu tła akustycznego. Informacje na temat lokalizacji i warunków pomiaru można uzyskać w Regionalnej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej woj. Morawsko-Śląskiego z siedzibą w Ostrawie. Dodatkowo należy porównać wyniki pomiarów z wnioskami z badania hałasu, które zostało przygotowane w ramach dokumentacji EIA, jak również skonsultować się z KHS regionu morawsko-śląskiego oraz zainteresowanymi gminami i w razie potrzeby wdrożyć działania mające na celu ograniczenie hałasu.
- 29) Zapewnić monitorowanie wpływu projektu na ptaki i nietoperze przez okres trzech lat od uruchomienia farm wiatrowych i przekazać wyniki właściwemu organowi ochrony przyrody.

Uzasadnienie

Uzasadnienie wydania opinii pozytywnej, w tym uzasadnienie ustalenia wskazanych warunków:

Przedmiotem projektu jest budowa i eksploatacja maksymalnie ośmiu elektrowni wiatrowych w obszarze katastralnym Třebom i w obszarze katastralnym Sudice w województwie morawsko-śląskim, w wariantie 2 obejmującym 8VTE (SUD 1, SUD 3, SUD 5, TRE 1, TRE 2, TRE 3, TRE 4, TRE 5) i w wariantie 3 z obejmującym 5 VTE (TRE 1, TRE 2, TRE 3, TRE 4, TRE 5). Wariant 1 obejmujący 9 VTE (SUD 1, SUD 3, SUD 4, SUD 5, TRE 1, TRE 2, TRE 3, TRE 4, TRE 5) nie został oceniony jako akceptowalny. Ze względu na szybki rozwój rynku i udoskonalanie dostępnych technologii VTE, dokumentacja EIA nie dotyczy konkretnego typu VTE, lecz ocenia maksymalne i minimalne dopuszczalne parametry techniczne VTE, takie jak całkowita wysokość, hałas, średnica wirnika i moc, które odpowiadają przykładom konkretnych typów VTE wymienionych w rozdziale B.I.6 dokumentacji EIA. Chodzi o ocenę kombinacji najmniej korzystnych, zazwyczaj maksymalnych parametrów technicznych określonej grupy VTE, które odgrywają rolę w ocenie wpływu na środowisko i zdrowie publiczne. Maksymalna całkowita wysokość VTE wyniesie 211 m, maksymalna wysokość osi wirnika VTE wyniesie 140 m, a minimalna wysokość osi wirnika wyniesie 123 m. Maksymalna długość łopat wirnika VTE wyniesie 75 m, maksymalna średnica wirnika wyniesie 150 m, maksymalna moc znamionowa VTE wyniesie 4,5 MW, a maksymalna moc akustyczna wyniesie 105 dB. Poszczególne parametry VTE mogą się różnić, lecz w żadnym wypadku żaden z parametrów nie przekroczy podanych powyżej wartości maksymalnych ani nie spadnie poniżej określonej wartości minimalnej.

Projekt obejmuje również przebudowę terenów wokół elektrowni wiatrowych, w tym budowę specjalnie zaprojektowanych dróg zapewniających obsługę transportową poszczególnych elektrowni, co zazwyczaj będzie wiązało się jedynie z przebudową istniejących dróg polowych. Przewidywana łączna powierzchnia zajęta pod budowę wszystkich VTE wyniesie około 1,90 - 3,98 ha (w zależności od wybranego wariantu). Projekt obejmuje również podziemną linię o napięciu 22 kV, która połączy VTE z systemem elektroenergetycznym. W idealnym przypadku linia ta zostanie poprowadzona jedną trasą, zgodnie z umową zawartą z operatorem sieci dystrybucyjnej.

Projekt „Elektrownia wiatrowa Třebom/Sudice” wpisuje się w definicję punktu nr. 7 (Elektrownie wiatrowe o wysokości masztu 50 m i większej, rozmieszczone w liczbie 4 lub większej) kategorii II załącznika nr 1 do ustawy, w rozumieniu § 4 ust. 1 lit. c) ustawy. Właściwym organem do zapewnienia procesu oceny oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne był, zgodnie z § 21 lit. f) ustawy, MŽP.

W dniu 1 grudnia 2020 r. Ministerstwo Środowiska otrzymało na podstawie § 6 ust. 2 ustawy, dwa zawiadomienia o projekcie „VTE Třebom” i „VTE Sudice” sporządzone zgodnie z załącznikiem nr 3 do ustawy. Zawiadomienie o obu projektach przygotowała spółka Regionální Centrum EIA s.r.o. reprezentowana przez Ing. Vladimíra Rimmela (posiadacza zezwolenia zgodnie z § 19 ustawy).

W dniu 3 grudnia 2020 r. wszczęto postępowanie wyjaśniające poprzez wysłanie obu zawiadomień o projekcie do odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego (zwanych dalej również „DÚSC”) oraz odpowiednich organów (zwanych dalej również „DO”) w formie pism pod l.p. MZP/2020/710/4096 i MZP/2020/710/4447. W dniu 8 grudnia 2020 r. na oficjalnej tablicy ogłoszeń województwa Morawsko-Śląskiego opublikowano informację o obu projektach. Z uwagi na lokalizację obu projektów w bliskim sąsiedztwie granicy państwowej z Rzeczypospolitą Polską oraz nie w pełni wykluczone transgraniczne oddziaływanie projektów na niektóre komponenty środowiska, Ministerstwo Środowiska przesłało 3 grudnia 2020 r. również oba zawiadomienia o projektach w języku czeskim wraz z tłumaczeniem wybranych rozdziałów powiadomienia na język polski do Rzeczypospolitej Polskiej w celu publikacji oraz w celu złożenia oświadczenia, czy Rzeczypospolita Polska chciałaby uczestniczyć w międzypaństwowej ocenie projektów zgodnie z § 13 ustawy. Termin, w którym obywatele Czech, zainteresowani obywatele, DO i DÚSC mogli ustosunkować się do obu zawiadomień, upłynął 7 stycznia 2021 r. Termin składania uwag przez obywateli Polski i polskie organy został, na wniosek Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z § 12 ust. 1 ustawy, przedłużony o 30 dni, a zatem wygasł on 6 lutego 2021 r. Wraz z obiema zawiadomieniami otrzymało MŽP w terminie ustawowym ogółem 2 opinie czeskich DÚSC, 4 oświadczenia czeskich DO, 3 opinie wydziałów MŽP i 38 oświadczenia obywateli Czech i zainteresowanego społeczeństwa (w tym petycję przeciwko budowie projektu, podpisaną łącznie przez 302 obywateli gmin). W przedłużonym terminie ustawowym (w dniu 2. 2. 2021) otrzymał właściwy organ do zawiadomień oświadczenie zbiorcze Rzeczypospolitej Polskiej zawierające 3 inne oświadczenia gmin polskich i 1 oświadczenie obywateli Polski. Rzeczypospolita Polska w swoim oświadczeniu zbiorczym stwierdziła, że realizacja obu projektów wiąże się z możliwym oddziaływaniem transgranicznym w zakresie hałasu, efektu migotania, charakteru krajobrazu, tras migracyjnych ornitofauny oraz efektu bariery, a jednocześnie stwierdziła, że realizacja projektów ograniczy możliwości przyszłego użytkowania gruntów na polskich terenach przygranicznych.

Z tego względu Rzeczpospolita Polska, zgodnie z art. 3 ust. 7 konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (zwanej dalej „Konwencją z Espoo”), art. 7 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko, w brzmieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/EU z dnia 16 kwietnia (zwanej dalej „Dyrektywą EIA”) i § 11 ust. 1 lit. b) ustawy, zwróciła się o udział w międzypaństwowej ocenie obu projektów.

MŽP jako właściwy organ, w rozumieniu § 21 lit. f) ustawy, postępowało zgodnie z postanowieniami § 7 ust. 3 ustawy i kryteriami w zakresie postępowania wyjaśniającego określonymi w załączniku nr 2 do ustawy. W ocenie wzięto pod uwagę w szczególności charakter obu projektów, czyli budowę i eksploatację farm wiatrowych oraz związane z tym negatywne oddziaływania, zwłaszcza w zakresie hałasu, efektu migotania, charakteru krajobrazu, ptactwa i elementów środowiska naturalnego. Na podstawie informacji zawartych w obu zawiadomieniach dotyczących projektu, wymogów i uwag zawartych w pisemnych oświadczeniach DÚSC, DO, społeczeństwa, zainteresowanych obywateli i Rzeczypospolitej Polskiej, właściwy organ stwierdził, że oba projekty „VTE Třebom” i „VTE Sudice” mogą mieć wpływ na środowisko i zdrowie publiczne, w związku z czym podlegają ocenie zgodnie z prawem i w tym celu wydał wnioski z postępowania wyjaśniającego w dniu 18 czerwca 2021 r. (zwane dalej również „ZZŘ”), l.p. MŽP/2021/710/668 i MŽP/2021/710/669. W przedmiotowych ZZŘ MŽP uściśliło informacje, które należy uwzględnić w dokumentacji dotyczącej oddziaływania projektu na środowisko (zwana dalej również „dokumentacją” lub „dokumentacją EIA”). Jednym z głównych wymogów wniosków z postępowania wyjaśniającego było połączenie obu projektów i przedstawienie jednej wspólnej dokumentacji. EIA.

W dniu 8 listopada 2023 r. w Ministerstwie Środowiska złożono sporządzoną przez spółkę Integra Consulting s.r.o., reprezentowaną przez Mgr. Martina Smutný, posiadacza zezwolenia, skonsolidowaną dokumentację EIA dla projektu „Elektrownia wiatrowa Třebom/Sudice” zgodnie z § 19 ustawy. Przedstawiona dokumentacja, obejmująca oba dotychczasowe projekty „VTE Třebom” i „VTE Sudice”, została przygotowana zgodnie z wymogami określonymi w § 8 ustawy i w zakresie określonym w załączniku nr 4 do ustawy. Dokumentacja ocenia, w odpowiednim zakresie i szczegółowości, oddziaływanie projektu na poszczególne komponenty środowiska (oddziaływanie na ludność, powietrze i klimat, sytuację akustyczną, oddziaływanie w zakresie efektów stroboskopowych i migotania, oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne, glebę, środowisko skalne i zasoby naturalne, różnorodność biologiczną, faunę, florę, ekosystemy, krajobraz i charakter krajobrazu, dobra materialne i zabytki kultury) oraz na zdrowie publiczne na obszarze objętym projektem oraz ocenia projekt ze wszystkich aspektów przewidzianych prawem, zarówno w fazie przygotowania i realizacji, jak i w fazie eksploatacji projektu. Jako profesjonalną podstawę przygotowania dokumentacji przygotowano szereg częściowych ekspertyz, skupiających się na szczegółowej analizie i ocenie poszczególnych aspektów projektu pod kątem wpływu na środowisko i zdrowie publiczne. Chodzi głównie o badanie hałasu (DOPRAVOPROJEKT Ostrava a.s., Ing. Michal Damek, czerwiec 2023), Ocenę wpływu efektu stroboskopowego (Ing. Radim Seibert, maj 2022), Ocenę wpływu narażenia na hałas i efekt stroboskopowy na zdrowie publiczne (Ing. Dana Potužníková, Ph.D., lipiec 2023), Ocenę biologiczną projektu z perspektywy możliwych oddziaływań na ptaki i nietoperze (Mgr. Radim Kočvara, marzec 2020), Podsumowanie aktualnej

wiedzy na temat możliwych oddziaływań projektu budowlanego VTE Třebom/Sudice z nakładaniem się na terytorium Polski (Mgr. Radim Kočvara, luty 2023), Ocenę wpływu planowanej budowy i użytkowania gruntów na charakter krajobrazu (CSpinus, s. r. o., maj 2023), Obliczanie oszczędności emisji zanieczyszczeń (Ing. Radim Seibert, maj 2023), Obliczanie oszczędności emisji ekwiwalentu CO₂ (Miroslav Lupač, czerwiec 2023) i Obliczanie produkcji energii przez elektrownie wiatrowe w wybranych lokalizacjach w Republice Czeskiej (Instytut Fizyki Atmosferycznej Akademii Nauk Republiki Czeskiej, v.v.i., sierpień 2022). Ekspertyzy stanowią integralną część złożonej dokumentacji EIA i są sporządzane przez osoby uprawnione lub posiadające kwalifikacje zawodowe. Do dokumentacji dołączono również opinię właściwego organu planowania przestrzennego o projekcie z punktu widzenia dokumentacji planowania przestrzennego oraz opinię organu ochrony przyrody zgodnie z § 45i ustawy nr 114/1992 Dz.U., Czeskiej Narodowej Rady Ochrony Przyrody i Krajobrazu, ze zmianami (zwana dalej ustawą nr 114/1992 Dz.U.). W celu oceny wpływu projektu na poszczególne komponenty środowiskowe zastosowano zalecane i sprawdzone metodyki i procedury.

Ocena oddziaływania ocenianego projektu na środowisko i zdrowie publiczne przedstawiona w dokumentacji pokazuje, że realizacja projektu w wariantach 2 i 3 nie spowoduje żadnych nowych znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko ani na zdrowie ludności na obszarze objętym projektem. Oddziaływanie projektu w opcjach 2 i 3 na poszczególne komponenty środowiska i zdrowia publicznego oceniono w dokumentacji jako akceptowalne i mało istotne. W przypadku odrzuconego wariantu 1, w dokumentacji nie wykluczono możliwych znaczących negatywnych oddziaływań projektu (na faunę), w związku z czym wariant ten nie został zalecony do wdrożenia w dokumentacji.

Wpływ realizacji projektu na ludność i zdrowie publiczne oceniono w dokumentacji (ekspertyzie) jako nieistotny. Ocena wykazała, że projekt nie spowoduje znaczącego zwiększenia poziomu zagrożenia dla zdrowia spowodowanego narażeniem na hałas lub efekt migotania na obszarze objętym projektem. Z punktu widzenia wpływu na zdrowie publiczne (z powodu hałasu i efektu migotania) opcja nr 3 może zostać oceniona jako najkorzystniejsza, z najmniejszą liczbą VTE, a co za tym idzie z najniższym obciążeniem hałasem i najmniejszym efektem migotania w otaczającym środowisku, jednakże nie stwierdzono zasadniczych różnic pomiędzy poszczególnymi wariantami w tym zakresie. Wszystkie elektrownie wiatrowe są projektowane w odpowiedniej odległości od gmin objętych projektem oraz najbliższych obszarów mieszkalnych, w związku z czym prawdopodobieństwo uciążliwości dla ludności wynikającej z realizacji danego projektu jest na ogół bardzo niskie. Te same wnioski odnoszą się również do ludności zamieszkującej terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wpływ projektu na powietrze i klimat oceniono w dokumentacji jako nieistotny. Biorąc pod uwagę charakter projektu (eksploatacja emisyjna), potencjalne negatywne oddziaływanie na powietrze można realistycznie rozważyć dopiero na etapie budowy. Biorąc pod uwagę odległość najbliższej zabudowy mieszkaniowej od poszczególnych VTE oraz przewidywane natężenie ruchu, inwestycja nie może zgodnie z dokumentacją znacząco wpłynąć na jakość powietrza na obszarze objętym inwestycją ani pogorszyć warunków dotrzymania odpowiednich norm higienicznych. Wręcz przeciwnie, w fazie eksploatacji projekt (bezemisyjne źródło energii) będzie miał pośredni

pozytywny wpływ na powietrze, gdyż jego wdrożenie doprowadzi do stosunkowo znaczących oszczędności w emisji pyłów zawieszonych i zanieczyszczeń gazowych. Projekt będzie miał także pośredni pozytywny wpływ na klimat, gdyż energia pochodząca ze źródła bezemisyjnego zmniejszy emisję gazów cieplarnianych powstających w wyniku spalania paliw kopalnych w przemyśle energetycznym. Biorąc pod uwagę wzrost oszczędności emisji ekwiwalentu CO₂ i zanieczyszczeń z liczbą VTE został w dokumentacji pod względem oddziaływania na powietrze i klimat oznaczony jako najbardziej korzystny wariant nr 1 (9 VTE), jak również wariant nr 2 (8 VTE), a jako najmniej korzystny wariant nr 3 (5 VTE). Projekt nie będzie miał negatywnego wpływu na jakość powietrza na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

W dokumentacji (badaniu eksperckim) wpływ konstrukcji na efekty stroboskopowe i migotania oceniany jest jako mało istotny. Przedmiotowy projekt nie będzie powodował negatywnego oddziaływania w postaci efektu stroboskopowego, gdyż oddziaływanie to zostanie wyeliminowane dzięki odpowiedniej obróbce powierzchni łopat wirnika oraz zastosowaniu matowych powłok i farb na łopatach wirnika. Jednocześnie projekt nie spowoduje przekroczenia wartości odniesienia dla całkowitego rocznego czasu trwania efektu migotania na żadnym obszarze zabudowanym, a dzięki proponowanemu rozwiązaniu (wstrzymanie eksploatacji określonych VTE w odpowiednich okresach w ciągu roku) zalecany dzienny czas trwania efektu migotania nie zostanie przekroczony na żadnym obszarze zabudowanym. Jednocześnie ze względu na znaczną odległość gmin objętych projektem (minimum 1 km) intensywność efektu migotania będzie niewielka. Z punktu widzenia rozpatrywanych oddziaływań wariant nr 3 został oceniony w dokumentacji jako najkorzystniejszy, z najmniejszą liczbą VTE. Te same wnioski odnoszą się również do ludności zamieszkującej terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z dokumentacją (badanie hałasu) wpływ inwestycji na sytuację akustyczną jest nieznaczny. Z oceny wynika, że w przypadku wszystkich wariantów projektu (1, 2 i 3) odpowiednie limity higieniczne dla najbliższej zabudowy mieszkaniowej zostaną spełnione z pewną rezerwą w ciągu dnia i nocy, nawet przy uwzględnieniu kumulatywnych skutków innych działających lub planowanych VTE na obszarze objętym projektem (w Polsce). Wszystkie warianty projektu są zatem akceptowalne pod względem wpływu na sytuację akustyczną, niemniej jednak opcja nr 3 jest uważana w dokumentacji za najkorzystniejszą (ze względu na najmniejszą liczbę VTE), następnie wariant nr 2 a najmniej korzystną opcją jest opcja nr 1 (największa VTE). Przedmiotowa inwestycja nie będzie miała znaczącego wpływu na sytuację akustyczną w Polsce, zachowane zostaną wszystkie normy higieniczne dla najbliższej zabudowy mieszkaniowej na terenie Polski.

Oddziaływanie projektu na wody powierzchniowe i podziemne oceniono w dokumentacji jako nieistotne. Żaden z proponowanych VTE nie znajduje się na terenach zalewowych i nie narusza obszaru chronionego, w którym gromadzi się naturalna woda. Przedmiotowy projekt nie będzie miał wpływu na warunki spływu wód powierzchniowych ani na jakość, poziom i kierunek przepływu wód podziemnych, zarówno w okresie budowy, jak i eksploatacji. Podczas budowy i eksploatacji nie przewiduje się bezpośredniego ani pośredniego zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych. Pod względem oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne wszystkie 3 warianty projektu ocenia się jako równoważne, tj. niemające znaczącego wpływu. Przedmiotowy projekt nie będzie miał negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne w Polsce.

Zgodnie z dokumentacją, oddziaływanie projektu na glebę jest znaczące, ale dopuszczalne, biorąc pod uwagę ustalone środki kompensacyjne i udowodnione zainteresowanie publiczne projektem. Projekt będzie miał tymczasowy (długoterminowy) wpływ na fundusz gruntów rolnych (ZPF), przy czym większość VTE zostanie zaprojektowana na gruntach o klasie ochrony I. Zgodnie z dokumentacją EIA przewidywane przeznaczenie terenu ZPF dla wariantu nr 3 wynosi 1,90 ha., w przypadku wariantu nr 2 wynosi 3,52 ha, dla wariantu nr 1 wynosi 3,98 ha. Dokumentacja planowania przestrzennego zakłada, że dla wariantu 1 łączna powierzchnia obszaru wyłączanego z ZPF wynosi ok. 8,85 ha. W okresie planowania zaobserwowano znaczącą redukcję wykorzystania ZPF. W zakresie oddziaływania na gleby opcja nr 1 jest oceniona w dokumentacji najgorzej z największą liczbą VTE, następnie następuje korzystniejsza opcja nr 2 i najlepiej oceniana opcja nr 3. Biorąc pod uwagę stosunkowo niewielki zakres przewidywanej ingerencji w użytkowanie gruntów oraz fakt, że po zakończeniu eksploatacji VTE zostanie grunt zrekultywowany do pierwotnej formy i będzie nadal wykorzystywany do celów rolniczych (będzie to tymczasowe zwolnienie z obowiązku ingerencji w użytkowanie gruntów), jest to akceptowalny wpływ. Sama budowa VTE nie będzie miała wpływu na grunty przeznaczone do pełnienia funkcji lasu (PUPFL), mogą one zostać naruszone w zakresie ściśle niezbędnym wyłącznie w związku z układaniem linii podziemnych lub kabli telekomunikacyjnych. Projekt jest zlokalizowany wyłącznie na terytorium Czech, w związku z czym można wykluczyć transgraniczne oddziaływanie na gleby.

Wpływ inwestycji na środowisko skalne i zasoby naturalne oceniono w dokumentacji jako nieistotny. Biorąc pod uwagę charakter projektu i jego lokalizację, nie przewiduje się żadnego oddziaływania na środowisko skalne podczas budowy ani eksploatacji. Pod względem oddziaływania na środowisko skalne i zasoby naturalne wszystkie 3 warianty projektu ocenia się jako równoważne, tj. niemające znaczącego wpływu. Przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie powodować negatywnych oddziaływań na środowisko skalne i zasoby naturalne na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Wpływ realizacji projektu na różnorodność biologiczną (faunę, florę, ekosystemy) oceniany jest w dokumentacji (ocena biologiczna) jako mało istotny dla wariantu nr 1 2 i 3 oraz jako znacząco negatywny dla wariantu nr 1 przedsięwzięcia. Zgodnie z dokumentacją (ocena biologiczna) głównych oddziaływań projektu można spodziewać się na ornitofaunę i chiropterafaunę, gdzie proponowana lokalizacja VTE SUD 4 w wariantcie 1 znacząco koliduje, zwłaszcza z miejscem gniazdowania silnie zagrożonego gatunku błotniaka łąkowego (*Circus pygargus*). Dlatego opcja nr 1 nie jest w dokumentacji zalecana do realizacji, opcja nr 2 jest oceniona jako średnio umiarkowana pod względem wpływu na różnorodność biologiczną, a opcja nr 3 jako najkorzystniejsza. Jednakże zgodnie z dokumentacją (oceną biologiczną) lokalizacja projektu nie stanowi części istotnego szlaku migracyjnego żadnych gatunków ptaków lub nietoperzy, istotnego zimowiska ani żerowiska dla gatunków z szerszego obszaru. Potencjalnie narażone są jedynie gatunki gniazdujące lokalnie w bezpośrednim sąsiedztwie planowanych VTE. Zgodnie z dokumentacją projekt nie będzie miał znaczącego wpływu na inne grupy fauny, flory i ekosystemy. Zgodnie z dokumentacją i badaniem eksperckim (Podsumowanie aktualnej wiedzy na temat możliwych oddziaływań budowy projektu VTE Třebom/Sudice z pokryciem na terytorium Polski) można wykluczyć również znaczący wpływ projektu na różnorodność biologiczną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z dokumentacją, wpływ projektu na obszary szczególnie chronione (ZCHÚ), obszary Natura 2000,

istotne elementy krajobrazu (VKP) i terytorialny system stabilności ekologicznej (ÚSES) jest niewielki. Na terenie objętym projektem (w promieniu większym niż 3 km) nie znajdują się żadne obszary chronione o małej lub dużej powierzchni, obszary o znaczeniu europejskim ani obszary ornitologiczne. Z punktu widzenia ÚSES, niektóre z proponowanych dróg specjalnie wybudowanych w celu obsługi VTE przecinają 3 lokalne korytarze biologiczne i 1 lokalne centrum biologiczne, ale w wielu miejscach są one przerywane drogami polnymi i często nie spełniają swojej funkcji. Same VTE nie zakłócają działania elementów ÚSES. Na tym obszarze nie ma zarejestrowanych VKP, jedynie VKP ustanowione ustawowo, a mianowicie potoki, ich tereny zalewowe i lasy. Same VTE nie oddziałują bezpośrednio na te elementy; lokalnych oddziaływań w niezbędnym zakresie można się spodziewać jedynie w związku z instalacją podziemnych kabli wysokiego napięcia i telekomunikacyjnych. Zgodnie z dokumentacją, słabe lokalne wpływy na ÚSES i VKP nie mogą zagrozić ich funkcjom ekologiczno-stabilizacyjnym. Nie oceniano w tym kontekście różnic w poszczególnych wariantach projektu. Taka sama ocena dotyczy również sąsiednich terenów polskich.

Oddziaływanie przedsięwzięcia na krajobraz i charakter krajobrazu oceniono w dokumentacji (ekspertyzie) jako nieznaczne i dopuszczalne. Na terenie objętym projektem nie znajdują się żadne istotne chronione walory przyrodnicze (ZCHÚ, parki naturalne lub zarejestrowane VKP). Na terenie planowanego projektu znajduje się jedynie ograniczona liczba elementów ÚSES o znaczeniu lokalnym i VKP, które są generalnie określone w przepisach prawnych. Teren ten składa się głównie z krajobrazów rolniczych i charakteryzuje się bieżącymi cechami kulturowymi i historycznymi. Z punktu widzenia kompozycji krajobrazu i zasięgu widoczności wydaje się być zgodnie z dokumentacją najmniej naruszalny wariant nr 3 przedsięwzięcia, jednak w porównaniu do wariantów nr 2 i 1 nie stwierdzono istotnych różnic pomiędzy poszczególnymi wariantami pod względem wpływu na charakter krajobrazu. Na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w szerszym otoczeniu projektu zlokalizowanych jest już kilka elektrowni wiatrowych, stąd też krajobraz tego obszaru jest mniej wartościowy z punktu widzenia skali harmonicznego. Zgodnie z oceną dokonaną w ramach dokumentacji, przedmiotowe przedsięwzięcie nie może w sposób znaczący wpłynąć na pozytywne cechy i walory charakteru krajobrazu na terenie Polski.

Wpływ projektu na dobra materialne i zabytki kultury (dziedzictwo kulturowe) w dokumentacji oceniany jest jako nieistotny. Wszystkie VTE znajdują się w odpowiedniej odległości od obszarów mieszkalnych (co najmniej 1 km) i zabytków (najbliższy znajduje się w odległości około 1,2 km). Z perspektywy poszczególnych wariantów nie oceniono w tym względzie istotnych różnic. Te same wnioski odnoszą się również do terytorium Polski.

Zgodnie z dokumentacją, pozostałe potencjalne oddziaływania projektu na środowisko są nieznaczne, dopuszczalne i nie przekroczą granic Republiki Czeskiej. Przeprowadzona ocena nie wskazuje na możliwość długotrwałego lub trwałego przekroczenia wartości dopuszczalnych określonych w stosownych przepisach w żadnym z parametrów. Bardziej szczegółowy opis oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska i zdrowia publicznego stanowi przedmiot dalszej części niniejszej wiążącej opinii (Podsumowanie charakterystyki przewidywanych oddziaływań projektu na środowisko i zdrowie publiczne pod względem ich wielkości i znaczenia). Pismem z dnia 1 grudnia 2023 r. Ministerstwo Środowiska przesłało informacje o dokumentacji

DÚSC i DO w celu publikacji i uzyskania opinii oraz opublikowało dokumentację, łącznie ze wszystkimi załącznikami, w systemie informacji o ocenie oddziaływania na środowisko pod kodem projektu MZP522. Każdy mógł przesłać swoje pisemne uwagi dotyczące złożonej dokumentacji w ciągu 30 dni od daty opublikowania informacji o dokumentacji na oficjalnej tablicy ogłoszeń woj. Morawsko-Śląskiego, gdzie informacja ta została opublikowana 7 grudnia 2023 r. Termin składania uwag przez podmioty czeskie i czeską społeczność upłynął 8 stycznia 2024 r. W dniu 1 grudnia 2023 r. Ministerstwo Środowiska przesłało również pełną dokumentację EIA w języku czeskim i polskim do publikacji i konsultacji z Rzeczpospolitą Polską. Strona polska zwróciła się następnie z wnioskiem o przedłużenie terminu składania uwag o 30 dni. Termin składania uwag przez polskie organy i społeczeństwo upłynął zatem 7 lutego 2024 r. Ministerstwo Środowiska otrzymało łącznie 8 oświadczeń od podmiotów czeskich dotyczących złożonej dokumentacji w przewidzianym prawem terminie, w tym 2 oświadczenia od DÚSC, 3 oświadczenia od DO, 1 oświadczenie od departamentu Ministerstwa Środowiska i 2 oświadczenia od zainteresowanego społeczeństwa. Do dokumentacji zgłosili się: gmina Sudice, gmina Třebom, Czeska Inspekcja Ochrony Środowiska, Inspektorat Wojewódzki w Ostrawie, Regionalna Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna województwa Morawsko-Śląskiego z siedzibą w Ostrawie, Urząd Wojewódzki województwa Morawsko-Śląskiego, Departament Środowiska i Rolnictwa, Ministerstwo Środowiska, Departament Adaptacji do Zmian Klimatu, Komitet Organizacyjny Referendum (6 podpisów) i obywatele popierający realizację projektu (263 podpisy). W ciągu wydłużonego 60-dniowego okresu Ministerstwo Środowiska otrzymało łącznie 3 oświadczenia od państwa polskiego (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Departament Ocen Oddziaływania na Środowisko, Gmina Kietrz, Gmina Pietrowice Wielkie). Po upływie przedłużonego terminu Ministerstwo Środowiska otrzymało kolejne oświadczenie od polskiej gminy (Gmina Krzanowice). Strona polska w swoich oświadczeniach zwróciła się o pisemne uzupełnienie dokumentacji dotyczącej zakresu analiz dotyczących możliwości kumulatywnego oddziaływania projektu na awifaunę i chiropterofaunę oraz poprosiła o przeprowadzenie rozmów publicznych (dla polskiego społeczeństwa) tłumaczonych na język polski.

Wszelkie uwagi dotyczące dokumentacji rozpatrywane są w części V oceny oddziaływania na środowisko (zwanej dalej również „oceną” lub „oceną EIA”). Wszystkie istotne wymagania wynikające z uwag dotyczących dokumentacji zostały uwzględnione przez sporządzającego w projekcie wiążącej opinii i zostały włączone do niniejszej wiążącej opinii. W dniu 5 marca 2024 r. Ministerstwo Środowiska zleciło sporządzenie opinii prof. Ing. Vladimírowi Lapčík, CSc., posiadaczowi autoryzacji zgodnie z § 19 ustawy (certyfikat kompetencji zawodowych nr 17162/4676/OEP/92, przedłużony na podstawie decyzji nr MZP/2021/710/4479) i przekazało mu wszystkie dokumenty, którymi wówczas dysponowało, w celu sporządzenia opinii, tj. zgłoszenie projektu „VTE Třebom” i „VTE Sudice”, otrzymane uwagi dotyczące zgłoszonego projektu, wnioski z postępowania wyjaśniającego, dokumentację i otrzymane uwagi dotyczące dokumentacji. W dniu 30 kwietnia 2024 r. Ministerstwo Środowiska przekazało stronie sporządzającej opinię dodatkowe dokumenty, tj. dodatkowe dokumenty do dokumentacji EIA sporządzonej przez zgłaszającego na podstawie wymagań i uwag strony polskiej, pismo przewodnie Ministerstwa Środowiska, w którym dodatkowy dokument został przesłany do Rzeczypospolitej Polskiej, oraz protokół z przeprowadzonych rozmów nad projektem. W dniu 5 czerwca 2024 r. sporządzający opinię otrzymał z Ministerstwa Środowiska wszystkie pozostałe dokumenty niezbędne do sporządzenia opinii, tj.

stanowisko Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie konsultacji międzypaństwowych (pismo Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz oświadczenie Gminy Pietrowice Wielkie), od wskazanego dnia zaczął biec 60-dniowy termin na sporządzenie opinii. W dniu 7 marca 2024 r. Ministerstwo Środowiska rozesłało informację o terminie rozmów publicznych w sprawie projektu, które zgodnie z przepisem § 17 ust. 1 ustawy wyznaczone zostały na dzień 18 marca 2024 r. od godz. 15:00 w Urzędzie Miejskim gminy Třebom, ponieważ otrzymało uzasadnione publiczne oświadczenie o braku zgody na dokumentację EIA. Podczas dyskusji publicznej nad projektem zapewniono tłumaczenie symultaniczne na język polski. Podczas rozmów publicznych przedstawiciel strony zgłaszającej przedstawił działania spółki i podsumował dotychczasowe kroki prowadzące do przygotowania planu, w tym wybór odpowiednich lokalizacji, redukcję liczby farm wiatrowych, zbadanie projektów przygotowywanych po stronie polskiej i rozmowy z przedstawicielami zainteresowanych gmin. Jednocześnie przedstawił bardziej szczegółowo rozwiązanie techniczne projektu i preferowany wariant. Następnie sporządzający dokumentację przedstawił oddziaływanie projektu na poszczególne elementy środowiska i zdrowia publicznego oraz stwierdził, że w ramach dokumentacji kompleksowo oceniono 3 warianty realizacji projektu, przy czym tylko 2 z nich uznano za akceptowalne i zalecono ich wdrożenie. (wariant nr 2 i 3). Sporządzający opinię prof. Ing. Vladimír Lapčík, CSc. oświadczył, że po wstępnym przeglądzie dokumentacji i jej załączników technicznych stwierdzono, że dokumentacja została sporządzona należycie i szczegółowo oraz że nie zawiera żadnych zasadniczych braków faktycznych, a dalsza, bardziej szczegółowa ocena dokumentacji zostanie przeprowadzona dopiero po odbyciu się rozmów publicznych. Ponadto autor oceny podsumował uwagi otrzymane od podmiotów czeskich i polskich oraz opinii publicznej i stwierdził, że wszystkie uwagi dotyczące dokumentacji zostaną następnie uwzględnione w ramach oceny. Przedstawiciele czeskiego DÚSC, wójt gminy Třebom i zastępca wójta gminy Sudice wygłosili krótkie przemówienia, ale nie przedstawili żadnych opinii na temat omawianego planu. Przedstawiciele DO nie zabrali głosu podczas rozmów publicznych. Następnie uczestnicy z zainteresowanych państw, a mianowicie przedstawiciel polskiej gminy Pietrowice Wielkie i przedstawiciel polskiej gminy Gródczanki, zadali dwa pytania. Oba pytania dotyczyły skutków ekonomicznych projektu i możliwych rekompensat finansowych dla polskich gmin (m.in. w związku z sytuacją związaną z hałasem). Na powyższe pytania szybko odpowiedział autor dokumentacji, który wyjaśnił, że ze względu na brak jakichkolwiek istotnych oddziaływań projektu na terytorium Polski i polskich obywateli, rekompensaty transgraniczne nie są brane pod uwagę. W trakcie dyskusji społeczeństwo zadało szereg pytań dotyczących wpływu projektu na hałas i ornitofaunę (latające stada gęsi i miejsca lęgowe błotniaka łąkowego). Zespół przygotowujący dokumentację EIA niezwłocznie odpowiedział na wszystkie pytania i uwagi zgłoszone w trakcie dyskusji. Rozmowy publiczne zakończono około godziny 16:30. Szczegóły uczestnictwa i wnioski z dyskusji podano bardziej szczegółowo w protokole z rozmów publicznych z dnia 24. 4. 2024 pod l.p. MZP/2024/710/2604.

W dniu 26 kwietnia 2024 r. Ministerstwo Środowiska wysłało oficjalne pismo do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (dalej również „GDOS” lub „strona polska”), w którym przedstawiło dodatkowe informacje na temat dokumentacji EIA wraz z odpowiedziami na poszczególne wymogi i uwagi zgłoszone w polskich oświadczeniach do dokumentacji EIA. W dokumencie tym rozwinięto i doprecyzowano m.in. informacje zawarte w dokumentacji EIA i jej załącznikach technicznych,

wykazując brak jakichkolwiek istotnych negatywnych oddziaływań projektu na terytorium i ludność Polski. Ministerstwo Środowiska w liście przewodnim poinformowało również stronę polską o przeprowadzonych rozmowach publicznych, które były jednocześnie tłumaczone na język polski, oraz o udziale przedstawicieli polskich gmin i obywateli. Na końcu pisma Ministerstwo Środowiska zwróciło się do strony polskiej z prośbą o oświadczenie, czy strona polska wnioskuje o przeprowadzenie konsultacji transgranicznych zgodnie z art. 5 Konwencji z Espoo.

Z pisma strony polskiej z dnia 27 maja 2024 r. wynika, że strona polska postrzega obecne uzupełnienie informacji na podstawie polskiego oświadczenia w sprawie dokumentacji EIA jako pisemną konsultację w rozumieniu art. 5 Konwencji z Espoo, a polskie urzędy regionalne uważają przekazane informacje za wystarczające i nie wnoszą dalszych uwag. Rzeczpospolita Polska nie wystąpiła zatem z wnioskiem o przeprowadzenie międzypaństwowych konsultacji w tej sprawie w formie osobistego spotkania ekspertów. Ze strony organów lokalnych dodatkowe uwagi zgłosił wójt gminy Pietrowice Wielkie, który odniósł się do możliwości kolizji inwestycji z planowaną zabudową mieszkaniową i konieczności zachowania odpowiedniej odległości od tej inwestycji, a także do kwestii rekompensat za spadek wartości nieruchomości oraz do planowanych protestów w trakcie realizacji inwestycji. Podsumowując, złożono wniosek o przeniesienie farm wiatrowych 800 m od granicy z Polską. Strona polska wniosła o uwzględnienie kwestionowanego oświadczenia przy wydawaniu wiążącej opinii EIA i ostatecznej decyzji zgodnie z art. 6 Konwencji z Espoo. W dniu 4 czerwca 2024 r. Ministerstwo Środowiska przesłało otrzymane oświadczenie do autora opinii i zgłaszającego projekt. W dniu 16 lipca 2024 r. Ministerstwo Środowiska poinformowało pisemnie stronę polską o przekazaniu całości dokumentów, w tym oświadczenia wójta gminy Pietrowice Wielkie, sporządzającemu opinię w celu rozpatrzenia i rozstrzygnięcia w ramach oceny oddziaływania na środowisko, kończąc tym samym pisemne konsultacje z Rzeczpospolitą Polską.

W dniu 19 lipca 2024 r. Ministerstwo Środowiska otrzymało od zgłaszającego projekt analizę prawną zatytułowaną „Opinia w sprawie transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko EIA dla projektu „Elektrownia Třebom/Sudice”” (Mgr Jan Plšek, 20 czerwca 2024 r.) dotyczącą oświadczenia polskiej gminy Pietrowice Wielkie i wniosku o przeniesienie VTE od granicy Polski ze względu na przyszły rozwój polskich gmin. Za pomocą analizy prawnej zgłaszający szczegółowo określił się w kontekście wniosku polskiej gminy Pietrowice Wielkie i przekazał przedmiotową analizę jako dodatkową dokumentację sporządzoną poza wymogami prawnymi sporządzającemu opinię w celu wykorzystania przy sporządzaniu oceny oddziaływania na środowisko. Odpowiednie oświadczenie polskiej gminy Pietrowice Wielkie, wraz z innymi oświadczeniami otrzymanymi w sprawie dokumentacji, omówiono szczegółowo w części V opinii.

W dniu 26. 7. 2024 otrzymało Ministerstwo Środowiska wniosek od sporządzającego opinię o przedłużenie terminu sporządzenia i przedstawienia opinii o 20 dni. Pismem z dnia 31 lipca 2024 r. Ministerstwo Środowiska udzieliło autorowi opinii zgody i przedłużyło termin zgodnie z § 9 ust. 3 ustawy o 20 dni, a więc do 25. 8. 2024. Ponieważ opinia w tym terminie nie została przedstawiona, wezwało Ministerstwo Środowiska w dniu 5. 9. 2024 autora opinii zgodnie z § 9 ust. 8 zdania pierwszego ustawy, do jej przedstawienia w terminie dodatkowym 15 dni, a więc najpóźniej do 9. 9. 2024. W dniu 9. 9. 2024 przekazano MŽP opinię EIA, która jednak zawierała kilka poważnych braków, które wymagały uzupełnienia, zmiany lub wyjaśnienia, dlatego MŽP w dniu 23. 9. 2024

zwróciło autorowi opinii zgodnie z § 9 ust. 7 ustawy, opinię w celu jej uzupełnienia. Ministerstwo Środowiska wyznaczyło autorowi termin 30 dni na przedłożenie uzupełnionej opinii, który upłynął 23 października 2024 r. Ponieważ uzupełniona opinia nie została w tym terminie przedstawiona, wezwało MŽP w dniu 31. 10. 2024 autora opinii zgodnie z § 9 ust. 8 zdania pierwszego ustawy do jej przedstawienia w terminie dodatkowym 15 dni, a więc najpóźniej do 7. 11. 2024.

W dniu 7. 11. 2024 otrzymało MŽP uzupełnioną opinię sporządzoną przez prof. Ing. Vladimíra Lapčíka, CSc. na podstawie załącznika nr 5 do ustawy. Autor opinii zaproponował wydanie wiążącej opinii na korzyść wariantów nr 2 i 3 projektu zawierającego łącznie 29 wiążących warunków w celu zapobiegania, eliminowania, ograniczania lub rekompensowania negatywnego wpływu projektu na środowisko i zdrowie publiczne oraz w celu monitorowania i analizowania wpływu projektu na środowisko.

Autor opinii konstatował, że przedłożona dokumentacja EIA została sporządzona zgodnie z wymaganiami określonymi w § 8 ustawy i mieści się w zakresie określonym w załączniku nr 4 do ustawy. Dokumentacja EIA ocenia projekt pod kątem wszystkich aspektów przewidzianych przez prawo. W złożonej dokumentacji projekt oceniany jest w 3 wariantach. Autor opinii zgadza się z wnioskami dokumentacji w tym sensie, że oceniane przedsięwzięcie jest dopuszczalne z punktu widzenia ochrony środowiska i zdrowia publicznego w wariantach 2 i 3, o ile zostaną spełnione warunki proponowanej wiążącej opinii. Bardziej szczegółowe uzasadnienie wyboru opcji przedstawiono poniżej, w rozdziale „Klasyfikacja opcji (jeśli zostały przedstawione) pod kątem wpływu na środowisko” niniejszej wiążącej opinii. Biorąc pod uwagę charakter samego projektu, wnioski z poszczególnych badań eksperckich oraz kompleksową ocenę potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko danego projektu, można stwierdzić, że oddziaływanie projektu na środowisko będzie akceptowalne z punktu widzenia oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne, jeżeli zostaną przyjęte proponowane środki zapobiegania, eliminowania, ograniczania i kompensowania oddziaływań określone w warunkach przygotowania, budowy i eksploatacji projektu (budowa i eksploatacja projektu nie spowodują znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie publiczne).

W oparciu o powyższe, dokumentację EIA, złożone do niej uwagi, rozmowy publiczne, pisemne konsultacje z Rzeczpospolitą Polską oraz ocenę, właściwy organ zgodził się z wnioskami oceny i stwierdził, że negatywne oddziaływanie ocenianego projektu nie przekracza poziomu określonego w przepisach prawa i innych regulacjach oraz że przedmiotowy projekt może zostać zrealizowany w wariantcie 2 i wariantcie 3, przy jednoczesnym poszanowaniu warunków niniejszej wiążącej opinii, i w związku z tym wydał pozytywną wiążącą opinię.

Kwota za sporządzoną opinię w rozumieniu § 18 ust. 3 ustawy, została przez zawiadamiającego zapłacona w dniu 23. 12. 2024.

Uzasadnienie określonych warunków:

W opinii w propozycji stanowiska wskazano ogółem 29 warunków dotyczących faz przygotowania, realizacji, eksploatacji i zakończenia projektu, które są ustalane przede wszystkim w celu zapobiegania, eliminowania, ograniczania lub rekompensowania negatywnego wpływu projektu na środowisko i zdrowie publiczne, z czego 2 warunki przewidują obowiązek monitorowania

i analizowania wpływu projektu na środowisko. Warunki zawarte w opinii o wiążącej zgodzie obejmowały w szczególności warunki wynikające z przedłożonej dokumentacji EIA oraz warunki zaproponowane przez autora opinii. Zestaw warunków obejmuje również warunki wynikające z procesu oceny oddziaływania projektu na środowisko, których celem jest wyeliminowanie negatywnego oddziaływania projektu na konkretne komponenty środowiska. Zawarto także warunki tej wiążącej opinii, które doprecyzowują lub precyzują obowiązek prawny. Nie uwzględniono warunków wiążącej opinii, które jedynie zwracają uwagę na obowiązki wynikające z obowiązujących przepisów prawnych. Warunki wiążącej opinii uwzględniają charakter danego przedsięwzięcia oraz charakterystykę środowiska, w którym jest ono zlokalizowane. Z warunku nr 10 zaproponowanego przez autora opinii, dodatkowe informacje (wymienione w nawiasach) przeniesiono do uzasadnienia warunku, gdzie zostały określone bardziej szczegółowo. Warunek nr 11 zaproponowany przez autora opinii został w niniejszej wiążącej opinii przeformułowany w taki sposób, aby nie był skierowany do osoby trzeciej, lecz do osoby zgłaszającej projekt. W warunku nr 15, po konsultacji z podmiotem przeprowadzającym ocenę biologiczną (Mgr. Radim Kočvara), określono, kiedy nie jest możliwe prowadzenie prac ze względu na ochronę ptaków lęgowych oraz hibernujących i lęgowych nietoperzy. Warunek nr 21 został doprecyzowany tak, aby nie ograniczał wdrożenia niektórych niezbędnych elementów technicznych VTE. Brzmienie warunku nr 24 zostało zmodyfikowane tak, aby warunek nie był duplikowany z warunkiem nr 5 i odpowiednio odniósł się do tego warunku. Warunek nr 26 został po konsultacji z osobą autoryzowaną, która sporządziła dokumentację EIA (Mgr. Martin Smutný) uzupełniony o wymóg wstrzymania eksploatacji dodatkowych instalacji VTE w ciągu roku w celu ograniczenia dziennego czasu trwania efektu migotania na terenie Polski. Warunek nr 28 został zmieniony przez właściwy organ we współpracy z osobą odpowiedzialną za sporządzenie dokumentacji (Mgr. Martin Smutný), tak aby zapewnić możliwość przeprowadzenia pomiarów hałasu kontrolnego na obszarze objętym projektem po jego uruchomieniu. Warunek nr 29 uzupełniono o wymóg przekazywania wyników monitoringu właściwemu organowi ochrony przyrody, aby upewnić się, że stan jest zgodny z uzasadnieniem. Warunki zaproponowane przez autora opinii zostały w tej wiążącej opinii dodatkowo doprecyzowane i formalnie zmienione.

Warunek nr 1 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i ma na celu zminimalizowanie oddziaływania na mieszkańców gmin Třebom i Sudice w związku z zanieczyszczeniem powietrza i hałasem na etapie budowy ocenianego projektu. Warunek ten ma również na celu ochronę zwierząt migrujących. Jest to wymóg mający na celu zapewnienie ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko w okresie realizacji projektu.

Warunek nr 2 - został on zaproponowany przez autora opinii i wynika z wymogu ochrony gruntów rolnych (zwłaszcza wierzchniej warstwy gleby).

Warunek nr 3 - został on zaproponowany przez autora opinii i jest nałożony z powodu usunięcia niejasności w specyfikacjach przedprojektowych i służy do sprecyzowania i jasnego zdefiniowania funkcji obiektów i obszarów w obrębie budowy i eksploatacji elektrowni wiatrowych.

Warunek nr 4 - został on zaproponowany przez autora opinii i ma na celu ograniczenie negatywnego wpływu na małe zwierzęta, tzn. zapobieżenie ich zabijaniu. Warunki te mają na celu ochronę zwierząt migrujących.

Warunek nr 5 – wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i ma na celu zapewnienie ochrony gleby, siedlisk szczególnie chronionych gatunków zwierząt, VKP i ÚSES oraz ochronę charakteru krajobrazu (trasa kabla podziemnego).

Warunek nr 6 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i ma na celu wdrożenie rekompensat za stosowanie ZPF przy budowie i eksploatacji elektrowni wiatrowych. Do sadzeń zastępczych wskazane jest wybieranie takich działek, na których zgodnie z dokumentacją planowania przestrzennego zapewniona jest długoterminowa perspektywa posadzonych drzew (listę działek nadających się do sadzeń zastępczych prowadzi właściwy organ). Warunki te mają na celu zmniejszenie ryzyka erozji wodnej i powietrznej na tym obszarze.

Warunek nr 7 - wynika z dokumentacji EIA i ma na celu zminimalizowanie oddziaływania na glebę, środowisko skalne i wody gruntowe podczas prac budowlanych. Po zakończeniu prac budowlanych części obszarów obsługi zostaną przywrócone do stanu zbliżonego do pierwotnego i nie nastąpi zmiana ich charakteru. Po usunięciu żwiru lub tłucznia z ww. obszarów i przeprowadzeniu odpowiednich prac rekultywacyjnych można założyć, że roślinność stopniowo będzie się odradzać.

Warunek nr 8 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i jest ustanowiony w celu ochrony gleby, a jego zadaniem jest ograniczenie rozprzestrzeniania się gatunków inwazyjnych oraz wprowadzania nowych gatunków inwazyjnych w związku z przemieszczaniem materiałów budowlanych i gleby. Aby zapobiec ruderalizacji terenu, wskazane będzie jak najszybsze zrekultywowanie wszystkich obszarów objętych pracami budowlanymi w ramach ostatecznego zagospodarowania terenu.

Warunek nr 9 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i jego celem jest ochrona ptaków i nietoperzy. Realizacja tego warunku przyczyni się do ochrony gatunków ptaków lęgowych wymienionych w dokumentacji oraz ochrony nietoperzy (szczególnie w okresie lęgowym i hibernacji). Jeżeli gniazdowanie zostanie odnotowane, prace będzie można rozpocząć dopiero po zakończeniu gniazdowania danego gatunku zgodnie z określonymi warunkami.

Warunek nr 10 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i jest ustanowiony w celu ochrony fauny i flory. Profesjonalny nadzór biologiczny sprawdzi przestrzeganie warunków realizacji budowy, jest w stanie rozwiązać nieprzewidziane sytuacje itp. Niezależny nadzór biologiczny na placu budowy pomoże zminimalizować negatywny wpływ prac budowlanych na otaczającą faunę i florę. Osoba posiadająca odpowiednie wykształcenie zawodowe (wyższe o profilu przyrodniczym lub biologicznym) lub osoba z wieloletnim doświadczeniem w dziedzinie ochrony przyrody, a najlepiej osoba posiadająca ważne uprawnienia do przeprowadzania ocen w rozumieniu § 67, ewent. § 45i ustawy nr 114/1992 Dz.U., w brzmieniu obowiązującym.

Warunek nr 11 - został on zaproponowany przez autora opinii i ma na celu zmniejszenie negatywnego wpływu na powietrze i zapewnienie ochrony mieszkańcom.

Warunek nr 12 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i ma na celu zminimalizowanie emisji, zwłaszcza cząstek pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} w fazie budowy.

Warunek nr 13 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i ma na celu zminimalizowanie emisji, zwłaszcza cząstek pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} w fazie budowy. Czyszczenie i płukanie ciężarówek i sprzętu budowlanego przed wjazdem na drogi publiczne będzie wykonywane przez cały okres trwania robót budowlanych. Sprzątanie placów budowy i dróg odbywać się będzie przede wszystkim metodą moką.

Warunek nr 14 - została zaproponowana przez autora opinii i ma na celu zminimalizowanie emisji, zwłaszcza cząstek pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} w fazie budowy.

Warunek nr 15 - został on zaproponowany przez autora opinii i ma na celu zminimalizowanie emisji, zwłaszcza cząstek PM₁₀ i PM_{2,5} w fazie budowy. Warunki te mają na celu ochronę powietrza i zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców.

Warunek nr 16 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i ma na celu ochronę gleby, wody i środowiska skalnego.

Warunek nr 17 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i ma na celu ochronę środowiska wodnego, glebowego i skalnego. Biorąc pod uwagę znaczny zakres ocenianego projektu (duża liczba zrealizowanych VTE) i wynikającą z tego dużą powierzchnię obszarów nieutwardzonych, konieczne będzie regularne kontrolowanie wszystkich powyższych środków w trakcie budowy VTE.

Warunek nr 18 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i ma na celu ochronę środowiska wodnego, glebowego i skalnego. Wszystkie powyższe środki należy regularnie kontrolować w trakcie budowy VTE.

Warunek nr 19 - został zaproponowany przez autora opinii w celu ochrony mieszkańców przed hałasem w okresie realizacji projektu. Celem jest zapewnienie maksymalnej ochrony mieszkańców przed hałasem komunikacyjnym i technologicznym w trakcie budowy VTE.

Warunek nr 20 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i ustanowiono go w celu ochrony charakteru krajobrazu. Wskazany wymóg pomalowania masztów i łopatek na dyskretny matowy kolor ma na celu zintegrowanie budynków VTE z otaczającym środowiskiem.

Warunek nr 21 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i ustanowiono go w celu ochrony charakteru krajobrazu. Wymaganie to ma na celu integrację struktur VTE z otaczającym środowiskiem.

Warunek nr 22 - wynika z dokumentacji EIA i ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia mieszkańców terenów położonych w pobliżu farm wiatrowych w okresie zimowym. Warto zauważyć, że współczesne elektrownie wiatrowe są standardowo wyposażone w system wykrywania lodu, który zatrzymuje pracę wirnika w przypadku nagromadzenia się lodu, zapobiegając w ten sposób rozrzucaniu kawałków lodu na duże odległości. Jednakże lód może gromadzić się w przestrzeni pod VTE nawet po zatrzymaniu urządzenia.

Warunek nr 23 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i celem jego utworzenia jest ochrona ptaków, walorów krajobrazowych oraz zapewnienie bezpieczeństwa ruchu lotniczego.

Warunek nr 24 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i jest ustanowiony do realizacji proponowanych działań określonych w dokumentacji projektowej w celu ochrony gleb, siedlisk przyrodniczych i obszarów chronionych zgodnie z warunkiem nr 5 niniejszej wiążącej opinii.

Warunek nr 25 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i jest ustanowiony do ochrony środowiska wodnego, glebowego i skalnego w okresie eksploatacji VTE.

Warunek nr 26 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i następnie uzupełniony przez właściwy organ we współpracy z osobą upoważnioną, która opracowała dokumentację EIA. Warunki te mają chronić mieszkańców przed efektem migotania (cieniem rzucanym przez okresowe zasłanianie tarczy słonecznej przez obracające się łopatki wirnika VTE) w czasie pracy VTE.

Warunek nr 27 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i ma na celu zapewnienie ochrony gruntów rolnych. Oczekuje się, że projekt zostanie ukończony po 25 latach (farma wiatrowa jest konstrukcją tymczasową, której żywotność jest ograniczona zezwoleniem na budowę do 25 lat od daty ostatecznego zatwierdzenia). Po zakończeniu eksploatacji elektrowni wiatrowych można rozważyć np.: rozbiórkę bloków betonowych, ich usunięcie, dokładne oczyszczenie terenu fundamentu VTE i przykrycie go wierzchnią warstwą gleby. Instrukcja metodyczna Ministerstwa Środowiska nr 8/05 zawiera wymóg całkowitego usunięcia konstrukcji do 50 cm poniżej poziomu otaczającego terenu porośniętego roślinnością i późniejszego pokrycia trawą (jeśli fundament znajduje się poniżej terenu i jest pokryty warstwą gleby o grubości 0,5 m lub większej, nie będzie konieczności wyburzania i usuwania bloków betonowych). Dzięki temu ziemia ta będzie mogła być ponownie wykorzystana do produkcji podstawowej produkcji rolnej.

Warunek nr 28 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i następnie jest on modyfikowany przez właściwy organ we współpracy z osobą upoważnioną, która sporządziła dokumentację EIA. Celem badania jest sprawdzenie i ocena wpływu hałasu na zewnętrzną strefę ochronną otaczających budynków mieszkalnych po oddaniu inwestycji do użytkowania. Wybór miejsca i warunków pomiaru będzie musiał zostać dokonany w porozumieniu z KHS woj. Morawsko-Śląskiego. Warunek ten stawia się w celu ochrony przed hałasem.

Warunek nr 29 - wynika z dokumentacji EIA, został zmodyfikowany przez autora opinii i ma na celu ochronę kręgowców oraz porównanie danych dotyczących przewidywanego wpływu działalności farm wiatrowych na gatunki zwierząt objęte szczególną ochroną z danymi dotyczącymi rzeczywistego wpływu działalności farm wiatrowych. Aby spełnić ten warunek konieczne będzie rejestrowanie aktywności ptaków i nietoperzy w pobliżu miejsca występowania VTE. Ponadto przeszukana zostanie powierzchnia terenów wokół VTE w poszukiwaniu martwych ptaków i nietoperzy. Przed rozpoczęciem monitoringu metodyka monitoringu oraz szczegóły powstałego raportu zostaną skonsultowane z właściwym organem ochrony przyrody, któremu zostaną przekazane wyniki monitoringu. Monitoring musi być prowadzony przez wykwalifikowaną osobę.

Podane warunki uwzględniają w szczególności środki zaproponowane w dokumentacji EIA i odpowiadają faktom zidentyfikowanym w toku międzypaństwowego procesu EIA. Warunki te nie obejmują warunków i wymagań opartych na przepisach powszechnie obowiązujących, nawet jeśli

były przedmiotem oświadczeń właściwych organów. Obowiązek spełnienia takich warunków nakładają na zgłaszającego obowiązujące przepisy prawa, nie ma zatem potrzeby ich wskazywania w niniejszej wiążącej opinii. Czeskie ramy prawne są w tym zakresie wystarczające do przygotowania i realizacji projektu, określone warunki określają pewne dodatkowe wymagania uściślające sposób spełnienia wymagań prawnych lub ustanawiające dodatkowe wymagania wykraczające poza wymagania szczególnych przepisów prawnych (zgodnie z § 5 ust. 4 ustawy).

Proces EIA pozwala ocenić realizację projektu pod kątem akceptowalności pod względem oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne. Z punktu widzenia tego aspektu nie stwierdzono żadnego istotnego czynnika, który z perspektywy właściwego organu uniemożliwiłby realizację przedmiotowego przedsięwzięcia przy jednoczesnym zaakceptowaniu odpowiednich warunków sformułowanych przez autora opinii, która stała się częścią niniejszej wiążącej opinii.

Podsumowanie charakterystyki przewidywanych oddziaływań projektu na środowisko i zdrowie publiczne pod względem ich wielkości i znaczenia:

Przedmiotem ocenianego projektu jest budowa i eksploatacja elektrowni wiatrowych w obszarze katastralnym Třebom i w obszarze katastralnym Sudice w regionie morawsko-śląskim, w tym zagospodarowanie terenów wokół VTE, budowa dróg specjalistycznych i budowa podziemnego połączenia elektrycznego VTE z systemem elektroenergetycznym dystrybucyjnym 22 kV.

Charakterystyka oddziaływań projektu na środowisko i zdrowie publiczne pod względem ich wielkości i znaczenia ukierunkowana jest przede wszystkim na opis i ocenę dominujących oddziaływań wywołanych realizacją projektu, z uwzględnieniem poszczególnych wariantów. Bardziej szczegółowy opis oddziaływania na poszczególne elementy środowiska i zdrowia publicznego przedstawia się następująco:

Wpływ na populację i zdrowie publiczne

Ocena wpływu projektu na ludność i zdrowie publiczne została przeprowadzona w dokumentacji na podstawie odrębnego specjalistycznego opracowania „Ocena wpływu narażenia na hałas i efekt stroboskopowy na zdrowie publiczne (Ing. Dana Potužníková, Ph.D., lipiec 2023 r.)”, sporządzonego przez osobę upoważnioną do oceny wpływu na zdrowie publiczne zgodnie z prawem w rozumieniu obwieszczenia nr 353/2004 Dz.U., które określa szczegółowe warunki dotyczące certyfikatów w zakresie kompetencji zawodowych dotyczących oceny wpływu na zdrowie publiczne, procedurę ich weryfikacji oraz procedurę udzielania i cofania certyfikatów. Podstawą były również inne specjalistyczne opracowanie, sporządzone jako osobne załączniki do dokumentacji, tj. Badanie hałasu (DOPRAVOPROJEKT Ostrava a.s., Ing. Michal Damek, czerwiec 2023) i Ocena wpływu efektu stroboskopowego (Ing. Radim Seibert, maj 2022). Ocena wpływu na ludność i zdrowie publiczne skupiła się na skutkach narażenia na hałas oraz skutkach efektu stroboskopowego i migotania. Inne negatywne skutki dla zdrowia publicznego nie są istotne ze względu na charakter projektu (źródło bezemisyjne).

Omawiany projekt ma powstać w krajobrazie rolniczym, poza gęsto zaludnionymi terenami. Najbliższymi gminami w pobliżu projektu na terenie Republiki Czeskiej są gmina Třebom z 212 mieszkańcami (ok. 1 km od projektu) i gmina Sudice z 630 mieszkańcami (ok. 1,2 km od projektu). Najbliższe obszary mieszkalne na terenie Polski to Gródczanki z 210 mieszkańcami (ok. 1,2 km od

projektu) w gminie Pietrowice Wielkie oraz Pietraszyn z 358 mieszkańcami (ok. 1,2 km od projektu) w gminie Krzanowice. Aby ocenić obciążenie hałasem na obszarze objętym badaniem, w ramach badania hałasu wyznaczono łącznie 12 punktów obliczeniowych reprezentujących najbliższe obszary mieszkalne we wszystkich tych gminach, jednocześnie modelując warunki dla wszystkich 3 wariantów projektu, w tym kumulacje z innymi VTE na terenie Polski. Aby ocenić wpływ efektu migotania, w najbliższych (wymienionych powyżej) gminach określono łącznie 10 punktów odniesienia reprezentujących najbardziej dotkniętych terenów zabudowanych.

Wyniki badań eksperckich wskazują, że projekt nie spowoduje znaczącego wzrostu zagrożenia zdrowia wynikającego z uciążliwości hałasu na obszarze objętym inwestycją. Szacunkowa liczba osób zakłócanych potencjonalnie hałasem podczas realizacji projektu, wyniesie odpowiednio maksymalnie 8,2% i 10,6%, a liczba osób, którym potencjalnie może zostać zakłócony sen, wyniesie odpowiednio maksymalnie 1,7% i 2%. Ogólnie rzecz biorąc, ryzyko potencjalnych negatywnych skutków dla zdrowia jest bardzo niskie. Wymienione powyżej wartości procentowe odnoszą się do najgorszych warunków akustycznych, reprezentujących całoroczny teren odbijający, czyli warunków, które najprawdopodobniej nie wystąpią na danym obszarze. Ze względu na porowaty pod względem akustycznym teren w ciepłej porze roku (łąki, niskie uprawy rolne, krzewy liściaste i drzewa itp.), można spodziewać się występowania w tym rejonie terenu pochłaniającego dźwięk przez co najmniej połowę roku. Obliczone niższe wartości procentowe odpowiadają temu stanowi (teren odbijający przez połowę roku i teren pochłaniający przez połowę roku). Należy również podkreślić, że ocena wpływu na zdrowie publiczne została przeprowadzona w ramach specjalistycznego badania opartego na obliczonych wartościach hałasu w najbardziej narażonych punktach obliczeniowych we wszystkich 4 gminach, a wartości te zastosowano na całym terenie tych gmin. Jednakże biorąc pod uwagę rozprzestrzenianie się sygnału akustycznego, można spodziewać się mniejszego zanieczyszczenia hałasem w przypadku budynków położonych dalej, a co za tym idzie, niższy procent osób, które mogą odczuwać negatywne skutki. Obliczone wartości i szacunki ryzyka należy zatem traktować jako maksymalne górne szacunki wartości, a w rzeczywistej sytuacji obciążenie hałasem oraz liczba potencjalnie zakłócanych mieszkańców będzie niższa. Powyższa ocena odnosi się do najgorszego wymodelowanego stanu, tj. wariantu nr 1 (9 VTE) łącznie ze wszystkimi istniejącymi i planowanymi VTE na terenie Rzeczypospolitej Polskiej na szerszym obszarze objętym projektem (31 VTE). Dla wariantów projektu nr 2 i 3, zanieczyszczenie hałasem w danym obszarze będzie jeszcze niższe.

Wyniki badań eksperckich wskazują również, że projekt nie będzie miał negatywnego wpływu na zdrowie publiczne poprzez tzw. efekt stroboskopowy (okresowe błyski światła spowodowane odbiciem światła słonecznego od łopat wirnika turbiny wiatrowej), ponieważ efekty te zostaną wyeliminowane dzięki odpowiedniej obróbce powierzchni łopat wirnika i projektowi kolorów zgodnemu z ogólnymi wymogami kontroli ruchu lotniczego. W celu wyeliminowania tych skutków określono warunek 20 w ramach niniejszej wiążącej opinii.

W ramach badań eksperckich wykluczono także istotne negatywne skutki projektu dla zdrowia publicznego ze względu na narażenie na efekt migotania (rzucanie cienia spowodowane okresowym zasłanianiem tarczy słonecznej przez obracające się łopatki wirnika turbiny wiatrowej). Zgodnie z wnioskami badań eksperckich, zamiar ten najprawdopodobniej nie wywoła żadnych napadów

padaczkowych o podłożu fotogennym, nawet w przypadku kumulacji z innymi istniejącymi lub planowanymi VTE w szerszym obszarze. Zgodnie z obecnym stanem wiedzy, tego typu niepożądane efekty mogą wystąpić jedynie przy wyższych częstotliwościach niż te, które są uzyskiwane w wyniku działania łopat wirnika w danym projekcie (poszczególne VTE). Tylko mniej niż 5% osób z padaczką światłoczułą jest wrażliwych na częstotliwości niższe niż 2,5–3 Hz. Trójłopatkowe wirniki turbin wiatrowych charakteryzują się częstotliwościami znacznie poniżej 2 Hz, nowsze typy często poniżej 1 Hz. Biorąc pod uwagę te fakty, niewielki odsetek osób chorych na epilepsję w populacji i niewielką liczbę mieszkańców, którzy będą narażeni na potencjalny efekt migotania światła związany z realizacją projektu, ryzyko zdrowotne wynikające z tej inwestycji jest nieistotne. Podana ocena odpowiada maksymalnemu wariantowi nr 1 projektu, natomiast w przypadku pozostałych wariantów projektu (nr 2 i 3) narażenie na efekt migotania na obszarze objętym oddziaływaniem będzie jeszcze niższe. Aby maksymalnie wyeliminować skutki efektu migotania należy spełnić warunek nr 26 zawarty również w niniejszej wiążącej opinii, polegający na wstrzymaniu eksploatacji wybranych instalacji VTE w określonych (najmniej korzystnych) warunkach meteorologicznych w ciągu roku.

Na podstawie przeprowadzonej oceny w dokumentacji wskazano, że prawdopodobieństwo wystąpienia uciążliwości dla ludności w wyniku realizacji projektu jest bardzo niskie i w praktyce mało prawdopodobne. Oddziaływanie projektu na zdrowie publiczne można ocenić jako nieistotne i akceptowalne w przypadku wszystkich 3 wariantów projektu, dla których oceniono bardzo niskie ryzyko potencjalnych negatywnych skutków dla zdrowia. Nie mniej jednak w ramach dokumentacji z powodu mniejszej ilości VTE oceniono jako najkorzystniejszą opcję nr 3, jako umiarkowanie korzystną opcję nr 2 i jako najmniej korzystną opcję nr 1 (z największą liczbą VTE).

Te same wnioski odnoszą się również do ludności zamieszkującej terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Najbliższe polskie gminy Gródczanki i Pietraszyn zostały uwzględnione we wszystkich stosownych badaniach eksperckich, a uzyskane w ten sposób wyniki w pełni uwzględniają sytuację w najbliższym polskim obszarze mieszkalnym. Przedmiotowy projekt nie będzie powodował istotnych negatywnych skutków dla ludności i zdrowia publicznego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Autor opinii zgadza się również z oceną zawartą w dokumentacji.

Wpływ na atmosferę i klimat

Przedmiotowy projekt stanowi bezemisyjne źródło energii, a potencjalny negatywny wpływ na powietrze można realistycznie rozważyć jedynie w ograniczonym zakresie na etapie realizacji. Wręcz przeciwnie, eksploatacja projektu będzie miała pośredni pozytywny wpływ na powietrze i klimat, gdyż jej efekty mogą skutkować stosunkowo znaczącymi oszczędnościami w zakresie emisji cząstek zawieszonych, zanieczyszczeń gazowych i gazów cieplarnianych. Ocenę tego pozytywnego wpływu przeprowadzono w ramach dokumentacji na podstawie odrębnych dokumentów specjalistycznych „Obliczanie oszczędności w emisji zanieczyszczeń (Ing. Radim Seibert, maj 2023)”, „Obliczanie oszczędności w emisji ekwiwalentu CO₂” (Miroslav Lupač, czerwiec 2023)” i „Obliczanie produkcji energii przez elektrownie wiatrowe w wybranych lokalizacjach w Republice Czeskiej” (Instytut Fizyki Atmosferycznej Akademii Nauk Republiki Czeskiej, v.v.i., sierpień 2022)“.

Zgodnie z oceną zawartą w dokumentacji, oddziaływanie projektu na powietrze w trakcie budowy będzie związane przede wszystkim z emisjami powstającymi podczas transportu materiałów i technologii, a także z zawirowaniami i unoszeniem cząstek pyłu w trakcie fundamentowania i budowy VTE. Zgodnie z dokumentacją największego zapylenia można spodziewać się podczas zdejmowania wierzchniej warstwy gleby, w trakcie budowy dróg dojazdowych oraz w trakcie prac manipulacyjnych w pobliżu VTE. Jednakże najbliższe obszary mieszkalne znajdują się w wystarczającej odległości od miejsca budowy, przekraczającej odległość unoszenia potencjalnych emisji cząstek zawieszonych. Jednocześnie emisje z transportu, biorąc pod uwagę maksymalne przewidywane natężenie ruchu (rzędu kilkudziesięciu samochodów ciężarowych i osobowych na dobę przez ograniczony czas w tygodniach najbardziej intensywnych prac), nie mogą, zgodnie z dokumentacją, znacząco wpłynąć na jakość powietrza w rozpatrywanej miejscowości i pogorszyć warunków dotrzymania norm zanieczyszczenia powietrza, które są dotrzymywane na tym obszarze z rezerwą dla wszystkich głównych monitorowanych zanieczyszczeń z wyjątkiem benzo(a)pirenu. Wspomniane oddziaływania w trakcie budowy będą zatem nieistotne i będą obecne jedynie przez ograniczony okres czasu. Jednocześnie w dokumentacji określono konkretne środki mające na celu zminimalizowanie skutków, które uwzględniono w warunkach niniejszej wiążącej opinii.

W celu oceny pośredniego pozytywnego wpływu projektu na powietrze, tj. redukcji emisji zanieczyszczeń z innych źródeł energii, w ramach dokumentacji eksperckiej przeprowadzono kalkulację oszczędności emisji wybranych zanieczyszczeń (TZL, PM₁₀, PM_{2,5}, NO_x, SO₂, CO, benzo(a)pyren, As, Cd, Ni a Pb), porównując ją z produkcją energii elektrycznej z obecnego mixu przemysłowych źródeł energii (sektora energetyki publicznej w europejskim systemie energetycznym). Zgodnie z informacjami zawartymi w dokumentacji, każda elektrownia VTE w ramach omawianego projektu będzie produkować rocznie 12 105 MWh energii elektrycznej (przy mocy znamionowej 4200 kW) lub 13 456 MWh energii elektrycznej (przy mocy znamionowej 4500 kW). Z obliczeń przeprowadzonych w ramach dokumentacji i ekspertyz wynika, że realizacja projektu przyniesie stosunkowo znaczne oszczędności w zakresie emisji pyłów zawieszonych i zanieczyszczeń gazowych, w zależności od mocy zainstalowanej VTE, a w szczególności ich łącznej liczby (warianty projektu 1, 2 i 3).

Zgodnie z dokumentacją, omawiany projekt będzie miał także pozytywny (pośredni) wpływ na klimat. Energia produkowana ze źródła bezemisyjnego pozwoli na redukcję emisji gazów cieplarnianych powstających w wyniku spalania paliw kopalnych w przemyśle energetycznym. W ramach dokumentacji i ekspertyz wykonano wyliczenia mające na celu redukcję emisji ekwiwalentu CO₂ z innych źródeł energii. Obliczenia pokazują, że projekt ten spowoduje oszczędność emisji CO₂ równą sumie całkowitej emisji w ilości 31 346 – 62 720 t/rok, w zależności od mocy zainstalowanej WWZ, a w szczególności ich łącznej liczby (warianty projektu 1, 2 i 3). W ramach realizacji projektu nie będą podejmowane żadne działania mogące negatywnie oddziaływać na lokalny klimat.

Na podstawie przeprowadzonej oceny, w dokumentacji stwierdzono, że oddziaływanie projektu na powietrze i klimat będzie mało znaczące lub nieznaczne w trakcie realizacji, natomiast pozytywne w trakcie eksploatacji projektu. Biorąc pod uwagę rosnące oszczędności w zakresie emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych wraz z liczbą VTE jest w ramach dokumentacji

oceniona jako najkorzystniejsza opcja (o największym pozytywnym wpływie na środowisko) nr 1 (9 VTE), następnie opcja nr 2 (8 VTE) i jako najmniej korzystna opcja nr 3 (5 VTE).

Przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie powodować negatywnego oddziaływania na powietrze i klimat na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Ograniczonych oddziaływań w trakcie budowy można się spodziewać jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie placu budowy oraz szlaków transportowych na terytorium Czech.

Z oceną przedstawioną w dokumentacji zgadza się również autor opinii.

Wpływ na sytuację akustyczną i ewentualnie inne cechy fizyczne i biologiczne

Dokumentacja ocenia wpływ sytuacji związanej z hałasem na podstawie badania hałasu (DOPRAVOPROJEKT Ostrava a.s., Ing. Michal Damek, czerwiec 2023), które stanowi odrębny załącznik do dokumentacji i jest kontynuacją wcześniejszych badań hałasu przeprowadzonych dla przedmiotowego projektu w latach 2019 i 2020. Ocena skupia się na eksploatacji projektu stanowiącego stacjonarne źródło hałasu, natomiast w trakcie realizacji projektu, ze względu na odległość poszczególnych źródeł hałasu od obszarów mieszkalnych (ponad 1 km), nie należy spodziewać się negatywnego oddziaływania projektu.

W celu oceny sytuacji akustycznej przeprowadzono pomiary istniejącego tła akustycznego na zewnątrz budynków na obszarze objętym inwestycją, a konkretnie dwa oddzielne pomiary (w ciągu dnia i nocy) weryfikujące sytuację akustyczną przy najbliższym osiedlu mieszkaniowym na terenie Czech i Polski (w gminach Třebom, Sudice, Gródczanki i Pietraszyn). W ramach badań hałasu przeprowadzono następnie ocenę wyników modelowania w 12 wybranych punktach obliczeniowych zlokalizowanych na terenie gmin objętych badaniem w pobliżu najbliższych zabudowań mieszkalnych (w strefie zewnętrznej chronionej zabudowy). Ocenę przeprowadzono dla wszystkich 3 wariantów projektu, w tym kumulacji z istniejącymi lub planowanymi VTE na terenie Polski (łącznie w promieniu 8 km od punktów obliczeniowych na terenie gmin Třebom i Sudice znajduje się aż 31 VTE). Do obliczenia hałasu wykorzystano program HLUK+ w wersji 14.05 profi (luty 2022). Modele rozprzestrzeniania się hałasu ze źródeł stacjonarnych wykonano dla terenu pochłaniającego dźwięk (sezon letni) i terenu odbijającego dźwięk, reprezentującego najgorsze możliwe warunki w zimie. Czas działania źródeł stacjonarnych (tj. działanie VTE) nie był w żaden sposób ograniczony w modelach szumowych.

Wyniki badania hałasu wskazują, że projekt nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu dla najbliższej zabudowy mieszkaniowej na obszarze objętym projektem w porze dziennej (50 dB) ani w nocy (40 dB), co nie ma miejsca w żadnym z proponowanych wariantów projektu, biorąc pod uwagę kumulację z innymi VTE na terenie Polski. Zgodnie z wynikami badania hałasu będzie obciążenie hałasem w najbliższym obszarze mieszkalnym podczas zastosowania najkorzystniejszej opcji (opcja nr 1 w kumulacji ze wszystkimi VTE na obszarze Polski) osiągać maks. 38,6 dB w gminie Třebom, 37,1 dB w gminie Sudice, 37,7 dB w gminie Pietraszyn i 37,6 dB w gminie Gródczanki, przyjmując najgorsze możliwe warunki akustyczne (teren odbijający) w ramach całodobowej eksploatacji wszystkich VTE. Biorąc pod uwagę, że rzeczywisty czas pracy i wydajność poszczególnych VTE zależą od aktualnych warunków meteorologicznych (prędkości i kierunku wiatru) oraz spodziewanego terenu pochłaniającego hałas w ciągu całego roku, jest to

najgorszy możliwy model, a rzeczywiste zanieczyszczenie hałasem na danym obszarze będzie jeszcze niższe.

Zgodnie z oceną oddziaływanie przedmiotowego przedsięwzięcia na sytuację akustyczną na obszarze objętym projektem będzie nieznaczne i akceptowalne, dla wszystkich 3 wariantów przedsięwzięcia, dla których stwierdzono dotrzymanie odpowiednich dziennych i nocnych limitów hałasu. Pomimo tego w ramach dokumentacji z powodu mniejszej liczby VTE została oceniona jako najkorzystniejsza opcja nr 3, jako średnio korzystna opcja nr 2 i jako najmniej korzystna opcja nr 1 (z największą liczbą VTE).

Te same wnioski odnoszą się również do sytuacji związanej z hałasem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W modelach obliczeniowych uwzględniono najbliższe polskie gminy: Gródczanki i Pietraszyn, a uzyskane wyniki odniesiono do najbliższej zabudowy mieszkaniowej na terenie Polski. Przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie miało istotnego negatywnego wpływu na sytuację akustyczną na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Inne istotne zjawiska fizyczne związane z działaniem VTE to efekt stroboskopowy (okresowe błyski światła spowodowane odbiciem światła słonecznego od łopat wirnika turbiny wiatrowej) i efekt migotania (rzucanie cienia spowodowane okresowym zasłanianiem tarczy słonecznej przez obracające się łopaty wirnika turbiny wiatrowej). Ocenę obu tych efektów przeprowadzono w dokumentacji na podstawie odrębnego badania specjalistycznego „Ocena wpływu efektu stroboskopowego (Ing. Radim Seibert, maj 2022)”.

Wyniki przeprowadzonej ekspertyzy wskazują, że przedmiotowa inwestycja nie będzie powodowała negatywnych oddziaływań związanych z efektem stroboskopowym, gdyż oddziaływania te zostaną wyeliminowane dzięki odpowiedniej obróbce powierzchni łopat wirnika oraz zastosowaniu matowych powłok i farb na łopatach wirnika. Jest to powszechna praktyka w eksploatacji farm wiatrowych, która wiąże się ze spełnieniem wymagań czeskiej armii i kontroli ruchu lotniczego. W celu wyeliminowania wyżej wskazanych wpływów określono w tej wiążącej opinii warunek nr 20.

Aby ocenić wpływ efektu migotania, w ramach badania specjalistycznego opartego na obliczeniach modelowych wybrano 10 punktów odniesienia zlokalizowanych w najbliższych gminach (Třebom, Sudice, Pietraszyn i Gródczanki) w miejscach o największym potencjalnym wpływie. Ocenę przeprowadzono dla maksymalnej liczby VTE (wariant nr 1) biorąc pod uwagę kumulację z istniejącymi lub planowanymi VTE na terenie Polski. Monitorowanymi wskaźnikami istotności oddziaływania był całkowity roczny okres występowania potencjalnego efektu migotania (godz.rok⁻¹), i maksymalny czas trwania efektu migotania w najbardziej niekorzystny dzień w roku (godz.dzień⁻¹).

W Czechach i krajach Unii Europejskiej nie obowiązują żadne ograniczenia prawne dotyczące efektu migotania. Nie ma też jednolitego podejścia metodologicznego do jego oceny. Jednakże, zgodnie z badaniami fachowymi, wybrano najpowszechniejszą metodę oceny bazującą na wynikach obliczeń modelowych, zgodnie z którą za sytuację potencjalnie istotnie zakłócającą można uznać taką, w której występowanie efektu migotania w miejscu odbioru (zabudowie mieszkaniowej) trwa dłużej niż 0,5 godzin codziennie lub 30 godzin rocznie.

Zgodnie z wynikami badania eksperckiego, projekt (samodzielnie lub w połączeniu z innymi projektami VTE na szerszym obszarze) nie spowoduje przekroczenia wartości odniesienia dla całkowitego rocznego czasu trwania efektu migotania na żadnym zamieszkałym obszarze ($30 \text{ godz. rok}^{-1}$). Całkowity czas trwania zjawiska wyniesie maksymalnie $8,1 \text{ godz. rok}^{-1}$ na obrzeżach gminy Třebom. W gminie Gródczanki roczny czas trwania efektu migotania wydłuży się maksymalnie na $3,4 \text{ godz. rok}^{-1}$, co wyniesie około 11% zalecanej rocznej sumy. W pozostałych gminach wpływ projektu w kontekście rocznego czasu trwania efektu migotania będzie nieistotny. Maksymalny zalecany dzienny czas trwania efektu migotania ($0,5 \text{ godziny dzień}^{-1}$) może zostać potencjalnie nieznacznie przekroczony jedynie w gminie Třebom, o 0,1 godziny, w związku z realizacją projektu, jednakże w ramach badania specjalistycznego zaproponowano środek łagodzący, mający na celu wyeliminowanie tego wpływu, polegający na wstrzymaniu eksploatacji określonych urządzeń VTE w odpowiednich okresach w ciągu roku. Dzięki proponowanym środkom zalecany dzienny czas trwania efektu migotania ($0,5 \text{ godz. dzień}^{-1}$) będzie przestrzegany na wszystkich terenach zamieszkałych w ramach projektu. Środek, o którym mowa, został przejęty do warunku nr 26 niniejszej wiążącej opinii.

Według specjalistycznych badań, przy ocenie efektu migotania należy wziąć pod uwagę także jego intensywność, która stopniowo maleje wraz ze wzrostem odległości od VTE. W miarę jak obserwator oddala się od VTE, stosunek powierzchni łopaty śmigła do powierzchni tarczy słonecznej maleje, co prowadzi do stopniowego osłabiania zjawiska. Zgodnie z obecną praktyką w krajach Unii Europejskiej, obszar ten ocenia się zazwyczaj w odległości dziesięciokrotnie większej od średnicy wirnika VTE, przy czym najbliższe zamieszkałe obszary gmin znajdują się bardzo blisko tej odległości. Najmniejsza odległość między VTE a punktem odniesienia wynosi około 1 km. Mimo że efekt migotania może występować przez pewien czas w pobliżu najbliższego obszaru mieszkalnego, intensywność zmian oświetlenia wywołanych ruchem łopat wirnika VTE będzie niewielka w tej odległości. Zgodnie z wnioskami z ekspertyzy, prawdopodobieństwo wystąpienia uciążliwości dla ludności w związku z realizacją projektu w postaci efektu migotania jest bardzo niskie, a w praktyce mało prawdopodobne jest jego wystąpienie.

Na podstawie przeprowadzonej oceny można stwierdzić, że oddziaływania przedmiotowej inwestycji związane z występowaniem efektów stroboskopowych i migotania na obszarze objętym inwestycją są nieznaczne i akceptowalne. Ocenę przeprowadzono dla opcji maksymalnej (najbardziej niekorzystnej) nr 1 z największą liczbą VTE i dlatego obowiązuje dla wszystkich 3 wariantów projektu, lub w przypadku wariantów z mniejszą liczbą zdarzeń VTE efekty będą łagodniejsze. Z punktu widzenia rozpatrywanych oddziaływań opcję nr 3 można ocenić jako najkorzystniejszą z najmniejszą liczbą VTE. Jednocześnie opcja ta nie obejmuje realizacji VTE SUD 1, która według badań specjalistycznych jest w dużej mierze odpowiedzialna za efekt migotania. Te same wnioski odnoszą się również do terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W modelach obliczeniowych uwzględniono najbliższe polskie gminy: Gródczanki i Pietraszyn, a uzyskane wyniki odniesiono do najbliższej zabudowy mieszkaniowej na terenie Polski. Przedmiotowy projekt nie będzie powodował istotnych negatywnych oddziaływań w zakresie efektów stroboskopowych i migotania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Innym aspektem fizycznym związanym z działaniem VTE może być uwalnianie lodu z łopatek wirnika. Jednakże, zgodnie z informacjami zawartymi w dokumentacji, turbiny wiatrowe VTE będą wyposażone w automatyczne systemy monitorujące równowagę łopat wirnika, a w przypadku utworzenia się lodu wirnik automatycznie się zatrzyma. W przypadku VTE z zamrożonymi łopatkami wirnika nie można ponownie rozpocząć obrotu z powodu zmiany ich profilu aerodynamicznego, a obracaniu się wirnika zapobiega również system zwany anemometrami (technologia powszechnie stosowana w obecnych VTE). Zgodnie z dokumentacją wykluczone jest zatem przelatywanie dużych kawałków lodu na większe odległości od VTE. Zgodnie z dokumentacją istnieje jedynie pewne ryzyko spadania lodu bezpośrednio pod masztami VTE. W warunku nr 22 niniejszej wiążącej opinii, w celu ochrony osób, nałożono obowiązek umieszczenia w pobliżu turbin wiatrowych wyraźnie widocznych ostrzeżeń o niebezpieczeństwie rozluźnienia lodu w okresie zimowym na terenie pod turbiną wiatrową.

Zgodnie z dokumentacją, przedmiotowy projekt nie spowoduje znaczących negatywnych oddziaływań ze względu na wibracje, promieniowanie lub inne cechy fizyczne i biologiczne. Podczas wykonywania nawierzchni betonowych mogą w pewnym stopniu występować drgania, zwłaszcza podczas przejazdu samochodów ciężarowych, pracy sprzętu budowlanego podczas robót ziemnych lub w trakcie prac budowlanych - wibrowania betonu, układania konstrukcji betonowych itp. Jednakże ewentualne występowanie tych drgań będzie miało charakter krótkotrwały i ograniczone będzie wyłącznie do bezpośredniego otoczenia miejsc wykonywania czynności w ciągu dnia. Nie przewiduje się, aby podczas działania samej instalacji VTE występowały drgania mogące mieć negatywny wpływ na otaczające środowisko lub ludność. Mogą występować jedynie drgania o niskiej intensywności, przenoszone przez żelbetowe bloki fundamentowe do pobliskiego środowiska skalnego, które ulegają tłumieniu po pierwszych kilkudziesięciu metrach w ziemi. Biorąc pod uwagę odległość poszczególnych VTE od najbliższej zabudowy mieszkaniowej (ponad 1 km), można wykluczyć istotne oddziaływanie projektu pod względem drgań.

Podczas realizacji przedmiotowego projektu nie będą wykorzystywane źródła promieniowania ultrafioletowego i podczerwonego (za wyjątkiem prac spawalniczych przy zbrojeniu płyt fundamentowych), nie będą również wykorzystywane źródła promieniowania rentgenowskiego i radioaktywnego. Sama eksploatacja VTE również nie jest źródłem żadnego z wymienionych rodzajów promieniowania. Jedynym promieniowaniem, które można uwzględnić w trakcie eksploatacji projektu, jest promieniowanie elektromagnetyczne wytwarzane przez urządzenia technologiczne VTE (generator prądu przemiennego, transformator, urządzenia sterujące trybem pracy). Zgodnie z dokumentacją można wykluczyć istotny negatywny wpływ omawianego promieniowania na środowisko i zdrowie publiczne. Potencjalne promieniowanie elektromagnetyczne z linii przesyłowych będzie odpowiednio ekranowane dzięki obudowie kabla i jego zakopaniu w ziemi. Biorąc pod uwagę odległość poszczególnych VTE od granicy Polski, nie należy spodziewać się negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia w zakresie drgań i poszczególnych rodzajów promieniowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Osoba sporządzająca opinię zgadza się również z oceną zawartą w dokumentacji.

Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z informacjami zawartymi w dokumentacji, teren rozpatrywanego przedsięwzięcia leży w dorzeczu Odry i jest w przeważającej części odwadniany przez potok Rudník (numer hydrologiczny 2-04-01-004), który płynie w odległości ok. 230 - 250 m od najbliższego VTE. Ponadto na wspomnianym przepływa potok Pština (numer hydrologiczny 2-04-01-003) w odległości ok. 380 m od najbliższego VTE, a jego bezimienny dopływ znajduje się w odległości ok. 250 m od najbliższego VTE.

Pomimo względnej bliskości projektu do cieków wodnych, żaden z VTE nie znajduje się na terenach zalewowych i nie narusza chronionych obszarów naturalnego gromadzenia się wody. Zgodnie z dokumentacją, przedmiotowa inwestycja nie będzie miała wpływu na warunki spływu wód powierzchniowych ani na jakość, poziom i kierunek przepływu wód podziemnych, ani w okresie budowy, ani w okresie eksploatacji. Prace fundamentowe i wykopy zostaną wykonane powyżej poziomu wód gruntowych. W trakcie budowy i eksploatacji nie będą wytwarzane duże ilości wody technologicznej ani ścieków. Nie przewiduje się również bezpośredniego ani pośredniego zanieczyszczenia wód powierzchniowych lub gruntowych.

W dokumentacji oceniono, że ogólny wpływ projektu na wody gruntowe i powierzchniowe będzie nieistotny. Pod względem oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne wszystkie 3 warianty projektu ocenia się jako równoważne, bez znaczącego oddziaływania. Przedmiotowy projekt nie będzie miał negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne w Polsce.

Osoba sporządzająca opinię zgadza się również z oceną zawartą w dokumentacji.

Wpływ na glebę

Zgodnie z dokumentacją, projekt będzie miał wpływ na fundusz gruntów rolnych (ZPF), a mianowicie poprzez budowę poszczególnych masztów VTE (fundamenty i powierzchnie manipulacyjne), a także poprzez realizację dróg dojazdowych. Długość dróg dojazdowych do VTE wyniesie około 4,5 - 6 km, jednak w większości będą to istniejące drogi polne, które zostaną jedynie poddane przebudowie konstrukcyjnej. Większość urządzeń VTE projektowana jest na gruntach rolnych objętych klasą ochrony ZPF.

Jednakże biorąc pod uwagę ilość produkowanej energii, zakres przejmowania gruntów pod budowę VTE nie jest duży. W porównaniu z innymi rodzajami odnawialnych źródeł energii (elektrowniami fotowoltaicznymi), wpływ na zajmowanie gruntów można uznać za minimalny. Zgodnie z dokumentacją wymagana powierzchnia pod bazy VTE i powierzchnie manipulacyjne wyniesie 1,56 – 3,16 ha (w zależności od wybranego wariantu, a tym samym łącznej liczby VTE). Przewidywane wykorzystanie ZPF związane z budową dróg dojazdowych wyniesie 0,34 – 0,82 ha według poszczególnych wariantów projektu. Łącznie w celu realizacji projektu konieczne będzie wyłączenie z ZPF 1,90 - 3,98 ha powierzchni. Będzie to jednak tylko tymczasowe wyłączenie z ZPF na okres około 25 lat, a po zakończeniu eksploatacji VTE wspomniane grunty zostaną zrekultywowane do pierwotnej formy i nadal będą wykorzystywane do działalności rolniczej.

Na glebę może również w pewien sposób wpływać układanie linii kablowych wysokiego napięcia (ok. 20 – 25 km tras kablowych) oraz wewnętrznych linii kablowych zlokalizowanych pomiędzy poszczególnymi VTE (ok. 7 – 8 km tras kablowych). Jednakże, zgodnie z dokumentacją, linie kablowe w ramach projektu będą układane głównie metodą bezwykopową - tzw. płużeniem.

Metoda ta charakteryzuje się delikatnym podejściem do zachowania jakości gleby i minimalną ingerencją w ziemię. Pług pozostawia w glebie tylko niewielkie wgłębienie, które następnie jest czyszczone wałem, co zapobiega wymieszaniu profilu glebowego. W warunku nr 5 niniejszej wiążącej opinii zapisano również wymóg stosowania najdelikatniejszych dostępnych metod, ze wskazaniem na technologie bezwykopowe.

Sama budowa VTE nie będzie miała wpływu na tereny leśne (PUPFL); w niezbędnym zakresie tereny te mogą być objęte jedynie ingerencją związaną z układaniem linii podziemnych lub kabli telekomunikacyjnych.

W dokumentacji oceniono, że ogólny wpływ projektu na gleby jest znaczący, ale akceptowalny. W zakresie oddziaływania na gleby jest w dokumentacji najgorzej oceniana opcja nr 1 z największą liczbą VTE, a tym samym z największym zaborem ZPF (3,98 ha), następnie następuje korzystniejsza opcja nr 2 z całkowitym zaborem ZPF w wysokości 3,52 ha i najlepiej oceniana opcja nr 3 z najmniejszym zaborem ZPF (1,90 ha). W dokumentacji zaproponowano również środek kompensacyjny za zabór ZPF, polegający na sadzeniu drzew za każdy wybudowany VTE. Działanie polegające na sadzeniu drzew zostało uwzględnione w warunku nr 6 niniejszej wiążącej opinii w celu ograniczenia możliwości erozji wodnej i powietrznej gleby na wspomnianym obszarze. Ze względu na lokalizację projektu wyłącznie na terenie Republiki Czeskiej, projekt nie może mieć żadnego transgranicznego oddziaływania na gleby.

Osoba sporządzająca opinię zgadza się również z oceną zawartą w dokumentacji.

Wpływ na środowisko skalne i zasoby naturalne

Obszar objęty przedmiotową inwestycją, pod względem geologicznym, tworzą go w szczególności: osady tzw. zlodowacenia salińskiego. Są to głównie piaski, piaski żwirowe i drobnoziarniste gliny zwałowe. Ponadto w tym rejonie powszechne są pokrywy lessowe. Na terenie planowanego przedsięwzięcia nie ma żadnego chronionego złoża. Najbliższe złożo znajduje się w odległości ok. 1300 m od projektu (złożo Sudice).

Zgodnie z dokumentacją, ogólny wpływ projektu na środowisko skalne i zasoby naturalne ocenia się jako nieistotny. Biorąc pod uwagę charakter projektu i jego lokalizację, nie przewiduje się żadnego oddziaływania na środowisko skalne podczas budowy ani eksploatacji. Pod względem oddziaływania na środowisko skalne i zasoby naturalne wszystkie 3 warianty projektu ocenia się jako równoważne, bez znaczącego oddziaływania. Przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie powodować negatywnych oddziaływań na środowisko skalne i zasoby naturalne na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Osoba sporządzająca opinię zgadza się również z oceną zawartą w dokumentacji.

Wpływ na różnorodność biologiczną (faunę, florę, ekosystemy) oraz obszary chronione ogólnie i w sposób szczególny

Dokumentacja ocenia wpływ projektu na różnorodność biologiczną w oparciu o inne dokumenty i badania specjalistyczne, tj. w szczególności: „Ocena biologiczna projektu z perspektywy możliwych oddziaływań na ptaki i nietoperze ” (Mgr. Radim Kočvara, marzec 2020) i „Podsumowanie aktualnej wiedzy na temat możliwych oddziaływań planowanej budowy VTE Třebom/Sudice z ingerencją do terytorium Polski ” (Mgr. Radim Kočvara, luty 2023). Dokumentacja

zawiera szczegółową ocenę oddziaływania na faunę, florę, ekosystemy, a także oddziaływania na obszary chronione powszechnie i w sposób szczególny.

Z punktu widzenia fauny ocena skupia się w szczególności na ptakach i nietoperzach, które są generalnie najbardziej zagrożone w wyniku eksploatacji VTE. Na terenie przedmiotowego przedsięwzięcia w latach 2019 – 2022 przeprowadzono szczegółowe badania i obserwacje przedstawicieli awifauny i chiropterofauny. Na terenie objętym projektem stwierdzono występowanie 8 gatunków nietoperzy i kilkudziesięciu gatunków ptaków, w tym gatunków rzadkich i zagrożonych. Jednakże lokalizacja proponowanego projektu nie stanowi części istotnego szlaku migracyjnego żadnego gatunku ptaków, ani nie jest istotnym miejscem zimowania lub żerowania dla istotnych gatunków ptaków, które przylatywałyby w to miejsce z bardziej odległych okolic (z Czech lub Polski). Potencjalnie narażone są w szczególności: gatunki gniazdujące lokalnie w bezpośrednim sąsiedztwie rozpatrywanych VTE. Spośród gatunków awifauny objętych badaniem największy wpływ projektu oceniono na gatunek silnie zagrożonego błotniaka łąkowego (*Circus pygargus*), ze względu na proponowaną lokalizację niektórych VTE (przede wszystkim VTE SUD 4 w opcji nr 1) bezpośrednio do miejsca potwierdzonego miejsca gniazdowania. Inne potencjalnie zagrożone gatunki ptaków gniazdujące w pobliżu planowanych VTE to: ortolan (*Emberiza hortulana*), pliszka żółta (*Motacilla flava*) i kuropatwa (*Perdix perdix*). Obszar planowanego przedsięwzięcia jest jednocześnie terenem łowieckim błotniaka stawowego (*Circus aeruginosus*). Wręcz przeciwnie, na znaczące przedstawiciele awifauny szerszego obszaru, którymi są m.in. bielik (*Haliaeetus albicilla*), bocian biały (*Ciconia ciconia*) i bocian czarny (*Ciconia nigra*) nie będzie mieć przedsięwzięcie zgodnie z przeprowadzonymi badaniami i oceną negatywnego wpływu, ponieważ lokalizacja projektu jest nieatrakcyjna dla tych gatunków i ich występowanie na obszarze przedmiotowego projektu można uznać za całkowicie rzadkie. Z punktu widzenia chiropterofauny w pobliżu proponowanych VTE odnotowano przeloty mroczka późnego (*Eptesicus serotinus*) i borowca wielkiego (*Nyctalus noctula*). Jednakże obszar ten nie jest szlakiem migracji nietoperzy ani miejscem ich skupisk, nie jest też atrakcyjnym miejscem żerowania. Omawiane miejsce spełnia również warunek obszaru o minimalnej aktywności lotniczej, warunki odległości VTE od drzewostanów i od liczniejszych lub bardziej znaczących kolonii nietoperzy na szerszym obszarze.

Z wyników oceny zawartych w dokumentacji wynika, że VTE SUD 4 (zaproponowane w wariantcie nr 1) może mieć znaczący negatywny wpływ na faunę (miejsca lęgowe błotniaka łąkowego) i może również znacząco oddziaływać na miejsca lęgowe innych gatunków ptaków (ortolan i kuropatwa zwyczajna). Z tego powodu wariant nr 1 projektu nie był w dokumentacji rekomendowany do realizacji. Oddziaływanie innych VTE (opcje nr 2 i 3 projektu) na wymienione gatunki ptaków i nietoperzy oraz ich miejsca gniazdowania jest podczas nierealizacji VTE SUD 4 ocenione jako nieistotne i akceptowalne. Zgodnie z dokumentacją, oddziaływanie projektu na inne grupy kręgowców i bezkręgowców ogranicza się do bezpośredniego sąsiedztwa budynków i nie jest rozpatrywane w odległości większej niż 200 m od masztów VTE. Ze względu na lokalizację VTE na obszarze intensywnie użytkowanym rolniczo, ze zubożałą fauną, można wykluczyć negatywny wpływ projektu na inne grupy zwierząt.

Z punktu widzenia flory i ekosystemów, zgodnie z dokumentacją, potencjalne negatywne oddziaływanie można rozpatrywać wyłącznie w bezpośrednim sąsiedztwie planowanej ingerencji

budowlanej, w odległości nie większej niż 200 m od przedmiotowego przedsięwzięcia. Biorąc pod uwagę, że poszczególne VTE znajdują się na intensywnie użytkowanych gruntach rolnych, ze znacząco uszczuplonym spektrum gatunków, można wykluczyć znaczący wpływ projektu na florę i ekosystemy. Na badanym terenie nie stwierdzono występowania gatunków roślin objętych szczególną ochroną. Wdrożenie projektu będzie wiązało się jedynie z koniecznością przeprowadzenia niezbędnych ściniek i wycinek niewielkiego obszaru głównie objętych projektem drzewostanów.

Na terenie przedmiotowego przedsięwzięcia nie występują żadne obszary szczególnie chronione o charakterze małym ani dużym (ZCHÚ). Najbliższym obszarem chronionym w Czechach jest rezerwat przyrody Hněvkovský háj, który znajduje się około 5,7 km od najbliższego VTE. Najbliższym obszarem chronionym na terenie Polski jest rezerwat przyrody Sádrovcová hora, położony około 3,7 km od najbliższego VTE. Ze względu na wystarczającą odległość od wszystkich obszarów chronionych, nie uwzględniono wpływu projektu na te obszary. Zgodnie z dokumentacją, projekt nie będzie miał negatywnego wpływu na integralność chronionych obiektów.

Na terenie planowanego projektu nie znajdują się żadne parki przyrodnicze ani zarejestrowane obszary chronionego krajobrazu. Na tym obszarze znajdują się jedynie obszary naturalne objęte ochroną prawną, mianowicie potoki, ich rozlewiska oraz lasy. Poszczególne VTE nie wpływają bezpośrednio na te VKP (najbliższymi VKP z mocy prawa są potok Rudník i potok Pština w odległości około 230–400 m od najbliższego VTE). Na obszarze objętym projektem zdefiniowano również szereg lokalnych elementów ÚSES. Sama VTE w żaden sposób nie koliduje z tymi elementami, jednak ze względu na projekt, dwa lokalne biokorytarze (LBK 2.1 i LBK 5.2) będą przecięte drogami serwisowymi, a jednocześnie inny lokalny biokorytarz i biocentrum (LBC Sudice 3) może być naruszony na etapie budowy z powodu transportu technologii i materiałów. Jednakże dotknięte tym projektem lokalne elementy ÚSES są w wielu miejscach przerwane istniejącymi drogami polnymi, a ich funkcja jest często ograniczona lub w ogóle нефunkcjonalna (LBC Sudice 3). Ponadto elementy lokalnego ÚSES, a także VKP mogą być narażone na oddziaływanie układania podziemnych kabli wysokiego napięcia i telekomunikacyjnych w zakresie wymaganym przez prawo. Jednakże dzięki planowanemu wykorzystaniu metody bezwypukowej nie wystąpią żadne istotne zakłócenia w ich funkcjach ekologicznych i stabilizacyjnych w krajobrazie. Zgodnie z dokumentacją, realizacja projektu będzie stanowić niewielkie lokalne zaburzenie z punktu widzenia ÚSES i VKP, które nie może zagrozić ich funkcjom ekologicznym i stabilizacyjnym.

W dokumentacji oceniono, że ogólny wpływ projektu na faunę, florę, ekosystemy oraz obszary chronione ogólnie i szczegółowo jako znacząco negatywny w przypadku opcji nr 1 projektu (ze względu na znaczący wpływ na awifaunę poprzez VTE SUD 4) oraz jako nieistotny i akceptowalny dla wariantu nr 2 i 3 projektu. W zakresie oddziaływań na wymienione komponenty środowiska ocenia się w ramach dokumentacji jako najkorzystniejszą opcję nr 3 i jako średnio korzystną opcję nr 2 projektu.

Te same wnioski odnoszą się również do terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przeprowadzone ekspertyzy oceniały oddziaływanie na gatunki ptaków migrujących i przelatujących oraz nietoperzy z Polski, biorąc pod uwagę także najbliższe obszary chronione, znajdujące się na terenie Polski. Zgodnie z wynikami oceny, projekt w ramach opcji 2 i 3 nie może powodować

znaczących oddziaływań na faunę, florę, ekosystemy lub chronione obszary przyrodnicze na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Osoba sporządzająca opinię zgadza się również z oceną zawartą w dokumentacji.

Wpływ na obszary NATURA 2000

Można wykluczyć wpływ projektu na obszary o znaczeniu europejskim i obszary występowania ptaków. Na terenie przedmiotowego przedsięwzięcia nie znajdują się żadne obszary Natura 2000. Najbliższym miejscem w Czechach jest ważne z punktu widzenia europejskiego stanowisko Hněvošický háj, położone około 6 km na południowy zachód od projektu. Najbliższym obszarem Natura 2000 w Polsce jest Rozumicki Las, położony około 4,2 km na południowy zachód od projektu.

Możliwość wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania projektu na obszary NATURA 2000 została wykluczona w dokumentacji opinią właściwego organu ochrony przyrody.

Osoba sporządzająca opinię zgadza się również z oceną zawartą w dokumentacji.

Wpływ na krajobraz i charakter krajobrazu

Dokumentacja ocenia wpływ na krajobraz i charakter krajobrazu na podstawie odrębnego profesjonalnego opracowania „Ocena wpływu planowanej budowy i użytkowania gruntów na charakter krajobrazu” (CSpinus, s. r. o., maj 2023 r.). Ocena skupia się w szczególności na: maksymalnym wariancie nr. 1 z największą liczbą (9) VTE, ale zawiera także porównanie poszczególnych wariantów konstrukcyjnych. Ocena uwzględnia również kumulatywne skutki innych istniejących i planowanych VTE na terenie Polski.

Teren objęty projektem obejmuje w szczególności: intensywnie użytkowany krajobraz rolniczy, w którym dominują grunty orne wykorzystywane na dużą skalę. Obiekty VTE zaprojektowano na płaskim, niemal równym terenie, na szczytach płaskowyżów Třebomskiego Szczytu, ograniczonych granicą państwową Czech i Polski. Wysokość w jakiej występują VTE waha się od 228 do 242 m n. p. m. Na terenie Rzeczypospolitej Polskiej rzeźba terenu ma podobny charakter ze względu na wpływ trwającej Niziny Śląskiej, o wysokości od 100 do 253 m n. p. m. Pod względem reprezentacji poszczególnych typów biotopów wspomniany obszar obejmuje w szczególności: siedliska silnie przekształcone lub wytworzone przez człowieka. Niemniej jednak krajobraz wspomnianego obszaru charakteryzuje się obecnością pewnych pozytywnych walorów krajobrazowych i jako całość nie jest pozbawiony atrakcyjności wizualnej i walorów estetycznych. Przestrzeń ta w szczególności odzwierciedla cechy kulturowe i historyczne. częściowo niejednorodna struktura krajobrazu o charakterze rolniczym, przypominająca rozwój zastosowań potrzeb człowieka w krajobrazie. Na tym obszarze można spotkać głównie typowe oznaki kulturowe i historyczne.

Wyniki oceny wskazują, że przedmiotowy projekt może mieć umiarkowanie silny bądź silny wpływ na cechy i walory przyrodnicze danego obszaru, jednak intensywność tego oddziaływania będzie dotyczyć prawie wyłącznie wspólnych cech przyrodniczych krajobrazu. Zgodnie z wynikami badania, projekt nie może mieć negatywnego wpływu na obiekty ochrony ani na integralność żadnych czeskich lub polskich obszarów chronionych, które znajdują się w wystarczającej odległości od projektu (najbliższy znajduje się w odległości ok. 3,7 km). Zgodnie z oceną projekt może mieć jedynie niewielki lokalny wpływ na elementy terytorialnego systemu stabilności ekologicznej (ÚSES)

i znaczące elementy krajobrazu (VKP) w rozumieniu prawa. Zarejestrowany VKP nie znajduje się na obszarze objętym projektem.

Zgodnie z wynikami badania specjalistycznego, oddziaływanie projektu na cechy i wartości kulturowe i historyczne może być umiarkowane silne. Jednakże w tym rejonie można spotkać się z dość powszechnymi oznakami tej cechy. Największy wpływ można zaobserwować w przypadku cech kulturowych, dla których ogłoszono ochronę prawną zabytków. Jest to głównie teren kościoła parafialnego pw. św. Jana Chrzciciela z plebanią, zespołem zabudowań gospodarczych, grobowcem oraz murem otaczającym z bramą wjazdową. Jednakże wyniki oceny wskazują, że zakłócający wpływ projektu na istniejące zabytki kultury nie będzie znaczący. Planowane VTE nie znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie kościołów, a w zestawieniu wizualnym lokalne zabytki kulturowe i historyczne są często pod wpływem negatywnych dominant w okolicy, takich jak np. zbiorniki wodne Sudice i Třebom, nadajniki Sudice, Třebom, Wysypisko śmieci (Kietrz) i polskie farmy wiatrowych – Kietrz (2 VTE), Bojanów (1 VTE), Krzanowice (4 VTE) ai Wojnowice (2 VTE).

Zgodnie ze specjalistycznym badaniem, plan może mieć również silny wpływ na walory estetyczne krajobrazu, harmonijną skalę krajobrazu i relacje w krajobrazie. Jednakże ze względu na wpływ „zanieczyszczenia wizualnego” krajobrazu i zaburzenie linii horyzontu, nie dojdzie do ingerencji w cechy o unikalnej wartości. Realizacja projektu stanie się cechą charakterystyczną tego obszaru i uzupełni istniejące w Polsce farmy wiatrowe. Przedmiotowy projekt będzie częścią serii widoków zabytków kultury i historii, nie można jednak mówić o efekcie rozmycia, gdyż nie będą one w znaczący sposób ingerować w cechy i walory obrazu krajobrazowego, a jedynie będą stanowić odgałęzienie widoków w stronę cennych cech i wartości na osi widoku.

W dokumentacji ogólny wpływ projektu na krajobraz i charakter krajobrazu oceniono jako nieistotny. Zgodnie z oceną, oddziaływanie poszczególnych wariantów projektu na charakter krajobrazu jest porównywalne. Opcja nr 3 wydaje się najmniej zakłócać kompozycję krajobrazu i zasięg widoczności, jednak w porównaniu do wariantów nr 1 a 2 nie oceniono tutaj istotnej różnicy.

Podobna ocena dotyczy terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie istniejące farmy wiatrowe zakłócają obecnie harmonijną skalę krajobrazu i relacje na terytorium Polski objętym projektem. Z punktu widzenia kumulacji negatywnych dominant w postaci farm wiatrowych, teren będący przedmiotem zainteresowania jest już mniej wartościowy estetycznie. Powoduje to, że planowane w ramach przedmiotowego przedsięwzięcia inwestycje VTE nie mogą w istotny sposób wpłynąć na pozytywne cechy i walory charakteru krajobrazu na terenie Polski, gdyż ulegają one już degradacji lub zatarciu. Jednocześnie na terenie Polski jest przygotowywanych lub budowanych wiele kolejnych VTE. W związku z powyższym projekt nie będzie miał znaczącego wpływu na charakter krajobrazu Rzeczypospolitej Polskiej.

Osoba sporządzająca opinię zgadza się również z oceną zawartą w dokumentacji.

Wpływ na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe, w tym aspekty architektoniczne i archeologiczne

Przedmiotowy projekt zaprojektowano w odpowiedniej odległości od terenów mieszkalnych gmin objętych projektem. Najbliższe zabudowania mieszkalne znajdują się we wsi Třebom, około 1 km od VTE, we wsi Sudice, około 1,2 km od VTE, we wsi Gródczanki, około 1,2 km od VTE i we wsi

Pietraszyn, około 1,3 km od VTE. Biorąc pod uwagę tę odległość, można wykluczyć jakikolwiek znaczący wpływ projektu na aktywa materialne.

W bezpośrednim sąsiedztwie planowanego projektu (w promieniu 1 km) nie znajdują się żadne zabytki historyczne i kulturowe (zarówno na terytorium Czech, jak i Polski). Najbliższym zabytkiem jest kościół św. Jerzego we wsi Třebom (ok. 1,3 km od VTE) i kościół św. Jana Chrzciciela we wsi Sudice (ok. 1,2 km od VTE). Budowa i eksploatacja VTE nie ogranicza ani nie zakłóca integralności konstrukcyjnej ani liczby zwiedzających zabytki kultury.

Ogólnie rzecz biorąc, w dokumentacji oceniono, że wpływ projektu na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe, w tym aspekty architektoniczne i archeologiczne, jest nieistotny. Z perspektywy poszczególnych wariantów nie oceniono w tym względzie istotnych różnic. Taka sama ocena ma zastosowanie także do terytorium Polski.

Osoba sporządzająca opinię zgadza się również z oceną zawartą w dokumentacji.

Wpływy transgraniczne

Wszystkie transgraniczne oddziaływania projektu zostały właściwie zweryfikowane i ocenione w dokumentacji EIA oraz załączonych badaniach. Jeśli chodzi o potencjalne negatywne oddziaływania transgraniczne, dokumentacja koncentrowała się przede wszystkim na oddziaływaniu na ludność i zdrowie publiczne oraz na powiązane z tym oddziaływania na hałas i efekt migotania, oddziaływaniu na faunę (ptaki i nietoperze) i oddziaływaniu na charakter krajobrazu. Kwestie te były również omawiane z Rzeczpospolitą Polską w ramach konsultacji pisemnych.

Ocena skutków realizacji projektu na ludność Polski i zdrowie publiczne, w tym powiązanych oddziaływań w zakresie hałasu i efektu migotania na terenie Polski, została przeprowadzona w dokumentacji na podstawie 3 odrębnych badań „Ocena wpływu narażenia na hałas i efekt stroboskopowy na zdrowie publiczne” (Ing. Dana Potužníková, Ph.D., lipiec 2023), „Badanie hałasu” (DOPRAVOPROJEKT Ostrava a.s., Ing. Michal Damek, czerwiec 2023) i „Ocena wpływu efektu stroboskopowego” (Ing. Radim Seibert, maj 2022). W ramach wszystkich tych badań szczegółowo oceniono polski obszar objęty projektem, obejmujący Gródczanki (część gminy Pietrowice Wielkie - ok. 1,2 km od projektu) i Pietraszyn (część gminy Krzanowice - ok. 1,2 km od projektu). Zgodnie z obliczeniami modelowymi i ustalonym zakresem oddziaływania, żadna inna polska gmina ani jej część nie może zostać dotknięta oddziaływaniem projektu. W obu dotkniętych lokalizacjach określono kilka punktów obliczeniowych i punktów odniesienia reprezentujących najbliższe i najbardziej narażone obszary mieszkalne, w celu oceny skutków.

Wyniki badań, obliczeń modelowych i uzyskane dane wskazują, że projekt nie może mieć znaczącego wpływu na polską ludność i zdrowie publiczne, na sytuację hałasu w Polsce, ani na polską ludność w znacznym stopniu objętą efektem migotania. Natężenie hałasu w najbliższym obszarze zabudowanym w Polsce będzie dla najbardziej niekorzystnej wersji przedsięwzięcia (opcja nr 1 w połączeniu z istniejącymi i planowanymi VTE na terenie Polski) osiągać maksymalnie 37,7 dB w Pietraszynie i 37,6 dB w Gródczankach, przyjmując najgorsze możliwe warunki akustyczne (teren odbiciowy) w ramach całodobowej eksploatacji wszystkich VTE. Ustanowione normy higieniczne dotyczące hałasu (40 dB w nocy i 50 dB w dzień) zostaną zatem dotrzymane z

wystarczającą rezerwą. Biorąc pod uwagę, że rzeczywisty czas pracy i wydajność poszczególnych VTE zależą od aktualnych warunków meteorologicznych (prędkości i kierunku wiatru) oraz spodziewanego terenu pochłaniającego hałas w danej części roku, jest to najgorszy możliwy model, a rzeczywiste zanieczyszczenie hałasem na danym obszarze będzie jeszcze niższe. Dzięki realizacji projektu na żadnym terenie zabudowanym na terenie Polski nie zostanie przekroczona wartość odniesienia dla całkowitego rocznego czasu trwania efektu migotania ($30 \text{ godz. rok}^{-1}$) ani najwyższego zalecanego dziennego czasu trwania efektu migotania ($0,5 \text{ godz. dzień}^{-1}$). W Gródczankach maksymalny dobowy czas trwania efektu migotania, przy założeniu określonych (najmniej korzystnych) warunków meteorologicznych, może osiągnąć (ale nie przekroczyć) zalecany limit $0,5 \text{ godz. dzień}^{-1}$. Po konsultacjach z Ministerstwem Środowiska zgłaszający zdecydował się na bardzo przyjazny krok wobec polskiego społeczeństwa, tj. na ograniczenie eksploatacji jednego z VTE (konkretnie VTE TRE 4), który najbardziej przyczynia się do efektu migotania w gminie Gródczanki, w potencjalnie najbardziej ryzykowne dni i pory roku, zidentyfikowane w szczegółowych obliczeniach modelowych. Dzięki temu środkowi maksymalny dzienny czas trwania efektu migotania wyniesie maksymalnie $0,35 \text{ godz. dzień}^{-1}$. Środek dodano do warunku nr 26 niniejszej wiążącej opinii. Całkowity roczny czas trwania efektu migotania w Gródczankach osiągnie, nawet bez określonego środka, maks. $3,4 \text{ godz. rok}^{-1}$, tj. ok. 11% zalecanej rocznej sumy i biorąc pod uwagę wskazany wskaźnik, będzie całkowicie nieistotny. W Pietraszynie wpływ projektu pod względem efektu migotania jest praktycznie niewidoczny, całkowity roczny czas trwania efektu migotania wyniesie tu maks. $0,1 \text{ godz. rok}^{-1}$. Jednocześnie biorąc pod uwagę odległość obszarów polskich gmin od poszczególnych VTE (zbliżającą się do odległości dziesięciokrotnie większej od średnicy wirnika elektrowni VTE), intensywność efektu migotania będzie niewielka.

Zgodnie z wynikami wszystkich badań specjalistycznych oraz oceną przeprowadzoną w ramach dokumentacji (udokumentowane przestrzeganie prawnych limitów hałasu i zalecanych wartości granicznych dla efektu migotania w najbliższych obszarach zaludnionych), wpływ przedsięwzięcia na zdrowie publiczne będzie praktycznie zerowy i w rzeczywistości nie wystąpi. W związku z powyższym projekt nie będzie miał istotnego negatywnego wpływu na ludność i zdrowie publiczne w Rzeczypospolitej Polskiej. Autor opinii również zgodził się z powyższą oceną.

Ocena oddziaływania projektu na awifaunę i chiropterafaunę, ze szczególnym uwzględnieniem możliwego oddziaływania na gatunki gniazdujące na terenie Polski, przelatujące przez czesko-polską granicę państwową i migrujące przez teren objęty projektem, została przeprowadzona na podstawie dwóch badań „Ocena biologiczna projektu pod kątem możliwych oddziaływań na ptaki i nietoperze” (Mgr. Radim Kočvara, marzec 2020) i „Podsumowanie bieżących ustaleń dotyczących możliwych skutków planu budowy VTE Třebom/Sudice z nakładaniem się na terytorium Polski” (Mgr. Radim Kočvara, luty 2023). Dalsze informacje i wyjaśnienia podano także w materiałach uzupełniających do dokumentacji EIA w ramach pisemnych konsultacji.

Wyniki badań i ocen przeprowadzonych w ramach dokumentacji, w tym dodatkowych dokumentów pomocniczych, wskazują, że lokalizacja rozpatrywanego projektu nie stanowi części istotnego szlaku migracyjnego żadnego gatunku ptaków, ani nie jest istotnym miejscem zimowania. Gatunki ptaków wędrownych na tym obszarze korzystają z korytarza depresji Bramy Morawskiej,

który znajduje się ponad 9 km na wschód od planowanych VTE. To samo dotyczy nakładającego się międzynarodowego korytarza migracyjnego M33 Odra-Olza, wyznaczonego przez dolinę zalewową rzeki Odry, która leży całkowicie poza obszarem przedmiotowego projektu i jego potencjalnym oddziaływaniem. VTE będą zlokalizowane na płaskim terenie, w otwartych krajobrazach rolniczych, dzięki czemu nie będą stanowiły przeszkody ani bariery dla ptaków, które będą mogły je z łatwością ominąć. Jednocześnie miejsce to nie stanowi znaczącego żerowiska dla żadnego z popularniejszych gatunków ptaków żyjących w Polsce, które mogłyby przylecieć tu z bardziej odległych okolic. Nie można spodziewać się negatywnych skutków nawet w przypadku najbardziej wrażliwych gatunków awifauny na tym obszarze, którymi są: bielik (*Haliaeetus albicilla*), bocian biały (*Ciconia ciconia*) i bocian czarny (*Ciconia nigra*), dla których lokalizacja projektu jest nieatrakcyjna, a ich występowanie na terenie przedmiotowego projektu można uznać za całkowicie wyjątkowe. Potencjalnie zagrożone są jedynie gatunki gniazdujące lokalnie w bezpośrednim sąsiedztwie rozpatrywanych VTE na granicy państwowej Polski i Czech. Z ważniejszych gatunków występują jedynie ortolan (*Emberiza hortulana*) i pliszka żółta (*Motacilla flava*), natomiast po wyłączeniu wariantu nr. 1 (VTE SUD 4) skutki będą nieistotne. Ze względu na panującą bezleśność i brak znaczących biotopów na przyległym terenie Polski, można wykluczyć wpływ na populacje któregośkolwiek z gatunków na terenie Polski, gdyż gniazdują one dalej od rozpatrywanych VTE. Terytorium przedmiotowego projektu nie jest szlakiem wędrówek nietoperzy ani miejscem ich skupionego występowania, nie jest atrakcyjnym miejscem żerowania. Lokalizacja ta spełnia wymogi obszaru o minimalnej aktywności lotnej, oddalenia od drzewostanów i odległości od większych lub liczniejszych kolonii nietoperzy w Polsce, które nie występują w pobliżu inwestycji.

Zgodnie z wynikami badań specjalistycznych i oceną dokonaną w dokumentacji, w tym dodatkowych dokumentach pomocniczych, projekt w proponowanych wariantach nr 2 i 3 nie może mieć znaczącego negatywnego wpływu na awifaunę i chiropterafaunę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Autor opinii również zgodził się z powyższą oceną.

Ocena wpływu przedsięwzięcia na charakter krajobrazu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej została przeprowadzona w ramach dokumentacji na podstawie profesjonalnego opracowania „Ocena wpływu planowanej budowy i zagospodarowania terenu na charakter krajobrazu” (CSpinus, s. r. o., maj 2023) wykorzystując informacje i dane z innego dokumentu eksperckiego „Podsumowanie aktualnej wiedzy na temat możliwych oddziaływań planowanej budowy VTE Třebom/Sudice z pokryciem na terytorium Polski” (Mgr Radim Kočvara, luty 2023 r.). W ramach badań specjalistycznych określono dotknięty obszar krajobrazowy o przewidywanej dużej widoczności VTE w promieniu 6 km od inwestycji oraz zakładanej dobrej widoczności VTE w promieniu 10 km od projektu. Obydwa okręgi obejmują także terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyniki oceny wskazują, że projekt może mieć umiarkowanie silny lub silny wpływ na niektóre cechy naturalne na terytorium Polski, jednak intensywność oddziaływania będzie dotyczyć niemal wyłącznie powszechnych cech naturalnych krajobrazu. W promieniu potencjalnie dobrej lub bardzo dobrej widoczności znajdują się w Polsce tylko 2 obszary specjalnej ochrony: PR Rozumice (w odległości ok. 4,2 km od projektu) i PR Góra Gipsowa (w odległości ok. 3,7 km od projektu). Z uwagi na ich wystarczającą odległość od inwestycji, wyniki przeprowadzonej oceny nie mogą skutkować bezpośrednim negatywnym oddziaływaniem na przedmioty ochrony i integralność tych

ZCHÚ z punktu widzenia charakteru krajobrazu. Ponadto projekt po stronie polskiej może mieć średnio silny wpływ na wspólne oznaki cech kulturowych i historycznych. Jednakże na szerszym obszarze objętym projektem na terenie Rzeczypospolitej Polskiej działa już szereg VTE (najbliższy znajduje się w odległości ok. 3 km od projektu), które obecnie zakłócają harmonijną skalę krajobrazu i relacje na dotkniętym obszarze Polski. Z punktu widzenia kumulacji negatywnych dominant w postaci farm wiatrowych, teren będący przedmiotem zainteresowania jest już mniej wartościowy estetycznie. Powoduje to, że planowane w ramach przedmiotowego przedsięwzięcia inwestycje VTE nie mogą w istotny sposób wpłynąć na pozytywne cechy i walory charakteru krajobrazu na terenie Polski, gdyż ulegają one już degradacji lub zatarciu. Jednocześnie na terenie Polski jest przygotowywanych i budowanych wiele innych VTE. W związku z powyższym projekt nie może w znaczący sposób oddziaływać na charakter krajobrazu Rzeczypospolitej Polskiej. Autor opinii również zgodził się z powyższą oceną.

Oddziaływanie projektu na inne komponenty środowiska Rzeczypospolitej Polskiej (powietrze i klimat, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, środowisko skalne i zasoby naturalne, florę, ekosystemy, obszary szczególnie chronione, obszary Natura 2000, dobra materialne itp.) zostało ocenione jako nieistotne w ramach dokumentacji i ekspertyz i skomentowane w poszczególnych rozdziałach odnoszących się do poszczególnych komponentów środowiska wymienionych w tekście powyżej. Na wszystkie pytania i uwagi strony polskiej zgłoszone podczas pisemnych konsultacji udzielono odpowiedzi w dodatkowym dokumencie dołączonym do dokumentacji EIA, natomiast wszystkie otrzymane uwagi strony polskiej omówiono szczegółowo w części V opinii.

Inne wpływy – możliwość kumulacji

Skumulowane oddziaływanie projektu zostało szczegółowo ocenione w dokumentacji zawartej w rozdziale B. I. 4. (Charakter projektu i możliwość kumulacji z innymi projektami), a także w poszczególnych rozdziałach i opracowaniach eksperckich oceniających oddziaływanie projektu na poszczególne (istotne) komponenty środowiska i zdrowia publicznego. Z uwagi na specyfikę projektu, skumulowanych efektów można spodziewać się wyłącznie w przypadku innych elektrowni wiatrowych i farm wiatrowych. W dokumentacji oceniono szereg tego typu projektów, zlokalizowanych lub planowanych na szerszym obszarze objętym inwestycją (szczególnie w Polsce).

Aby ocenić kumulację z polskimi VTE, zgłaszający skontaktował się ze wszystkimi zainteresowanymi polskimi organami (gminami na prawach powiatu) w promieniu do około 30 km od przedmiotowego projektu, z prośbą o dostarczenie danych na temat eksploatowanych, planowanych lub przygotowywanych VTE na obszarze ich zainteresowania. Otrzymane odpowiedzi uzupełniono następnie danymi z polskich planów zagospodarowania przestrzennego. W ten sposób zidentyfikowano łącznie 57 VTE znajdujących się w fazie eksploatacji i na różnych etapach przygotowania inwestycji na terenie całej Rzeczypospolitej Polskiej. W sumie w Republice Czeskiej zidentyfikowano 5 wdrożonych projektów VTE oraz około 22 innych rozważanych projektów VTE w szerszym otoczeniu projektu (większość z nich w odległości ponad 30 km).

W dokumentacji i ekspertyzach dokonano szczegółowej oceny skumulowanego oddziaływania projektu, w szczególności: w ramach oddziaływań na ludność i zdrowie publiczne, oddziaływań na sytuację akustyczną, oddziaływań wynikających z efektu migotania oraz oddziaływań na charakter krajobrazu. Oddziaływanie wszystkich przedsięwzięć zlokalizowanych w pobliżu rozpatrywanego

projektu, mogące potencjalnie powodować skumulowane oddziaływania, oceniono w dokumentacji z perspektywy kumulatywnej jako nieistotne i akceptowalne. Oddziaływania negatywne, łącznie z już występującymi, nie stwarzają ryzyka przekroczenia ustalonych limitów. Autor opinii również zgadza się z tą oceną.

Z przeprowadzonej w dokumentacji oceny projektu, obejmującej wszystkie ekspertyzy, wynika, że projekt „Elektrownia wiatrowa Třebom/Sudice” można ocenić jako dopuszczalną ingerencję w środowisko, a rzeczywista realizacja i eksploatacja projektu w wariantach nr 1 2 i 3 nie oznacza wystąpienia znaczących negatywnych skutków dla środowiska i zdrowia publicznego.

Projekt został oceniony pod kątem wszystkich istotnych aspektów i oddziaływań w ramach procesu EIA. Przeprowadzone oceny dostarczyły wystarczających informacji do podjęcia decyzji o możliwości realizacji projektu z punktu widzenia oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne.

W związku z powyższym właściwy organ uznał, że konkretne oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska ocenia się jako akceptowalne pod względem wielkości i znaczenia. Postanowienia niniejszej wiążącej opinii obejmują odpowiednie uzasadnione środki mające na celu zapobieganie, eliminowanie, ograniczanie lub rekompensowanie niekorzystnych skutków dla poszczególnych komponentów środowiska i zdrowia publicznego.

Ocena rozwiązania technicznego projektu w kontekście osiągniętego poziomu wiedzy na temat zanieczyszczenia środowiska:

Oceniany projekt „Elektrownia wiatrowa Třebom/Sudice” obejmuje nową budowę i eksploatację maks. 9 elektrowni wiatrowych o łącznej zainstalowanej mocy maks. 40,5 MW w celu wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Ze względu na szybki rozwój rynku i udoskonalanie dostępnych technologii VTE, dokumentacja EIA nie dotyczy konkretnego typu VTE, lecz ocenia maksymalne i minimalne dopuszczalne parametry techniczne VTE, takie jak całkowita wysokość, hałas, średnica wirnika i moc, które odpowiadają przykładom konkretnych typów VTE wymienionych w rozdziale B.I.6 dokumentacji EIA. Jest to zatem ocena kombinacji najmniej korzystnych, maksymalnych lub minimalnych parametrów technicznych danej grupy VTE, które są kluczowe dla kompleksowej i właściwej oceny skutków dla środowiska i zdrowia publicznego. Poszczególne parametry VTE mogą się różnić, jednak w żadnym przypadku żaden z parametrów nie przekroczy wartości maksymalnych ani nie spadnie poniżej określonej wartości minimalnej. W dokumentacji uwzględniono łącznie 7 podstawowych typów VTE, pod warunkiem spełnienia wszystkich powyższych parametrów.

W projekcie przewidziano także budowę specjalnych dróg dojazdowych do obsługi ruchu dla poszczególnych VTE o łącznej długości 4,5 – 6 km, przy czym zazwyczaj będzie się to wiązało jedynie z usprawnieniami konstrukcyjnymi (wzmocnieniem i poszerzeniem) istniejących dróg polowych. Projekt obejmuje również modyfikację obszarów wokół poszczególnych VTE (tymczasowe obszary obsługi), ułożenie podziemnej linii kablowej wysokiego napięcia 22 kV w celu podłączenia VTE do dystrybucyjnej sieci elektroenergetycznej (ok. 20-25 km tras kablowych) oraz ułożenie wewnętrznych linii kablowych zlokalizowanych pomiędzy poszczególnymi VTE (ok. 7-8 km tras kablowych). Trasa kabla ma zostać poprowadzona jedną trasą na podstawie umowy z operatorem sieci dystrybucyjnej i będzie realizowana metodą tzw. bezwykopowego podbudowy

(płużenie). Metoda ta charakteryzuje się delikatnym podejściem do zachowania jakości gleby i minimalną ingerencją w ziemię (pług pozostawia na powierzchni tylko cienką warstwę gleby, która jest następnie czyszczona wałem, co oznacza, że profil glebowy nie ulega wymieszaniu).

Aby zredukować obciążenie akustyczne, wszystkie VTE zostaną wyposażone w tzw. system STE (Serrated Trailing Edge Technology) lub w system TES (Trailing Edge Serration). System STE to technologia firmy Vestas, która reguluje przepływ powietrza wokół łopat wirnika, co powoduje redukcję poziomu ciśnienia akustycznego nawet o 3 dB. Inni rozważani producenci stosują podobną technologię redukcji hałasu (tzw. system TES), która jest już standardowym elementem łopat wirnika.

Okres eksploatacji VTE w ramach przedmiotowego projektu wyniesie około 25 lat. Po zakończeniu eksploatacji sprzęt zostanie zdemontowany, a następnie poddany recyklingowi lub recyklingowi zostanie poddana większość jego części. Obecnie recyklingowi podlega 80–90% VTE, łącznie z pojedynczymi łopatkami wirnika. Producenci VTE nieustannie pracują nad udoskonalaniem technologii, które umożliwią łatwiejszy recykling. Po usunięciu VTE, dotknięte obszary zostaną zrehabilitowane do pierwotnego stanu i będą nadal wykorzystywane pod działalność rolniczą. Wszelkie oddziaływania projektu całkowicie zanikną na obszarze objętym projektem.

Zdaniem autora opinii, rozwiązanie techniczne projektu odpowiada osiągniętemu poziomowi wiedzy i z punktu widzenia minimalizacji negatywnego oddziaływania projektu na środowisko, rozwiązanie techniczne projektu zostało zaprojektowane na bardzo dobrym poziomie i w związku z tym można je polecić do realizacji. Zdaniem oceniającego, zaproponowane typy VTE są najlepsze w swojej dziedzinie i można je zaliczyć do najlepszych dostępnych technologii (BAT).

Właściwy organ zgodził się z opinią autora opinii i stwierdził, że rozwiązanie techniczne zastosowane w projekcie jest wystarczające, biorąc pod uwagę poziom wiedzy na temat zanieczyszczenia środowiska, a oceniany projekt może zostać wdrożony i eksploatowany przy zachowaniu określonych warunków.

Klasyfikacja opcji (jeśli zostały przedstawione) pod kątem wpływu na środowisko:

Oceniany projekt „Farma wiatrowa Třebom/Sudice” podzielony jest w dokumentacji na 3 podstawowe warianty z punktu widzenia oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne. Wariant nr 1 przedstawia budowę i eksploatację łącznie 9 farm wiatrowych (5 VTE w obszarze katastralnym Třebom i 4 VTE w obszarze katastralnym Sudice), wariant nr 2 obejmuje budowę i eksploatację 8 elektrowni wiatrowych (5 VTE w obszarze katastralnym Třebom i 3 VTE w obszarze katastralnym Sudice) i najmniejszy wariant pod względem zakresu jest wariant nr 3 obejmujący budowę i eksploatację zaledwie 5 elektrowni wiatrowych (5 VTE w obszarze katastralnym Třebom).

Zgodnie z wynikami oceny przeprowadzonej w ramach dokumentacji EIA oraz jej załączników technicznych, do realizacji kwalifikują się jedynie warianty nr 2 i 3, które zostały ocenione jako akceptowalne pod względem wpływu projektu na środowisko i zdrowie publiczne. Wariant nr. 1 został oceniony jako niedopuszczalny w dokumentacji ze względu na znaczący negatywny wpływ na różnorodność biologiczną (awifaunę) oraz największy stopień negatywnego wpływu na inne elementy środowiska i zdrowie publiczne. Chociaż opcja nr 1 w dokumentacji została oceniona jako najkorzystniejsza pod względem oddziaływania na powietrze i klimat (ze względu na pośrednie

pozytywne oddziaływanie projektu polegające na zaoszczędzeniu jak największej ilości emisji pyłów zawieszonych, zanieczyszczeń gazowych i gazów cieplarnianych z innych źródeł energii), to w dokumentacji wariant ten nie został rekomendowany do realizacji (ze względu na znaczące negatywne oddziaływanie na awifaunę). Pozostałe dwa warianty nr 2 i 3, zgodnie z przeprowadzoną oceną, będą oddziaływać na środowisko i zdrowie publiczne w niewielkim i akceptowalnym stopniu. Podczas gdy w wariantcie nr. 3. Ze względu na najmniejszą liczbę VTE można spodziewać się korzystniejszych skutków dla populacji i zdrowia publicznego, sytuacji związanej z hałasem, efektu migotania, różnorodności biologicznej (szczególnie awifauny i chiropterofauny), gleby i charakteru krajobrazu, to w przypadku opcji nr 2, wręcz przeciwnie, można spodziewać się korzystniejszych efektów dla powietrza i klimatu, gdyż będzie się produkować więcej energii, a pośrednio także oszczędzać więcej emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych z innych źródeł energii.

Autor opinii zgadza się z powyższą oceną i stwierdza, że opcja nr 2 lepiej odpowiada obecnemu interesowi społecznemu w zakresie wdrażania i eksploatacji odnawialnych źródeł energii, gdyż wytworzy 1,6 razy więcej energii elektrycznej niż opcja nr 3. Podkreśla również, że opcja nr 2 uzyskała również poparcie obywateli w referendum lokalnym, które odbyło się w gminie Sudice 26 listopada 2022 r. Z drugiej strony należy dodać, że opcja nr 3 lepiej podkreśla interes publiczny w zakresie ochrony środowiska, ponieważ dzięki mniejszej ilości VTE ma mniej negatywnych wpływów na większą liczbę jego komponentów.

Na podstawie przeprowadzonej oceny, autor opinii stwierdza, że projekt w wariantcie nr 1 miałby istotny negatywny wpływ pod względem zakresu i znaczenia oddziaływań na środowisko i zdrowie publiczne, podczas gdy wpływ projektu na środowisko i zdrowie publiczne w opcjach nr 2 i 3 ma niewielkie znaczenie i jest akceptowalny. W związku z powyższym autor opinii zaproponował wydanie wiążącej opinii wyłącznie dla wariantów nr 2 i 3 projektu. Właściwy organ zgodził się z powyższą oceną i stwierdził, że opinia ta umożliwi dalsze przygotowanie i późniejszą realizację projektu w wariantach nr 2 i 3, które są porównywalne i akceptowalne pod względem oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne, nie wskazując jednocześnie preferencji co do żadnego z nich pozostawiając wybór decyzji zgłaszającemu. Właściwy organ uwzględnił ten wniosek w sentencji niniejszej wiążącej opinii.

Podsumowanie uwag do dokumentacji:

Do opublikowanej dokumentacji otrzymał właściwy urząd w terminie zgodnie z § 8 ust. 3 ustawy ogółem 8 oświadczeń, z tego 2 oświadczenia DÚSC (Sudice, oTřebom), 3 oświadczenia DO (Czeski Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Inspektorat Ostrawy, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna woj. Morawskośląskiego z siedzibą w Ostrawie, Urząd Wojewódzki woj. Morawskośląskiego, Departament Środowiska i Rolnictwa), 1 oświadczenie Ministerstwa Środowiska (Departamentu Adaptacji do Zmian Klimatu) i 2 oświadczenia społeczeństwa (Komitet Organizacyjny Referendum (6 podpisów) i obywatele popierający realizację projektu (263 podpisy)). W przedłużonym terminie 60 dni właściwy organ otrzymał 3 oświadczenia od państwa polskiego (GDOŚ, Gmina Kietrz, Gmina Pietrowice Wielkie). Po upływie przedłużonego terminu Ministerstwo Środowiska otrzymało kolejne oświadczenie od polskiej gminy (Gmina Krzanowice), które było identyczne pod względem treści z poprzednim oświadczeniem polskiej gminy Pietrowice Wielkie, a zatem nie zawierało żadnych nowych, zasadniczych uwag, które mogłyby mieć wpływ na

zatwierdzenie lub niezatwierdzenie realizacji projektu z perspektywy jego oddziaływania na środowisko. Oświadczenia przesłane po terminie właściwy organ zgodnie z § 8 ust. 3 ustawy nie bierze pod uwagę, jednakże oświadczenie to zostało przesłane do autora opinii, który również odniósł się do niego w opinii. Następnie, w ramach pisemnych konsultacji z Rzeczpospolitą Polską, Ministerstwo Środowiska otrzymało dodatkowe oświadczenie od wójta gminy Pietrowice Wielkie z prośbą o przesunięcie elektrowni wiatrowych dalej od granicy Polski, co również zostało szczegółowo uwzględnione w opinii. W poniższych akapitach właściwy organ przedstawia najważniejsze uwagi pochodzące z doręczonych oświadczeń. Wszystkie uwagi z oświadczeń są szczegółowo omówione w ocenie, łącznie z ich szczegółowym rozpatrzeniem (patrz Rozdział V oceny – Rozpatrzenie wszystkich otrzymanych oświadczeń do dokumentacji).

Gmina Sudice i gmina Třebom wyrażają pisemną zgodę na przedmiotowy projekt w wariantcie 2, tj. 3 elektrownie wiatrowe w obszarze katastralnym Sudice i 5 elektrowni wiatrowych w obszarze katastralnym Třebom.

Czeska Inspekcja Ochrony Środowiska, Regionalny Inspektorat Ostrawy (ČIŽP), z punktu widzenia ochrony przyrody, zwraca uwagę na konieczność uzyskania zgody organu ochrony przyrody na ingerencję projektu w charakter krajobrazu. ČIŽP zwraca również uwagę na konieczność uzyskania zwolnienia z ochrony gatunkowej dla określonych gatunków ptaków i nietoperzy.

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna woj. Morawskośląskiego z siedzibą w Ostrawie zgadza się z przedmiotowym projektem i oceną przeprowadzoną w ramach dokumentacji EIA.

Urząd Wojewódzki woj. Morawskośląskiego, Departament Środowiska i Rolnictwa (KUMK) z punktu widzenia ustawy nr 114/1992 Dz.U. zaleca wdrożenie opcji nr 3 projektu. W opinii KUMK opcja 3 uwzględnia interes publiczny w ochronie środowiska, zwłaszcza przyrody i krajobrazu, a także wydaje się być najmniej uciążliwa pod względem kompozycji krajobrazu i jego widoczności. W opinii KUMK opcję tę można uznać za najbardziej odpowiednią pod kątem oddziaływania na różnorodność biologiczną (faunę, florę, ekosystemy), gdyż wygeneruje ona najmniejsze oddziaływanie na lokalną faunę, zarówno pod względem intensywności, jak i zasięgu terytorialnego.

Natomiast według KUMK VTE SUD 4 i VTE SUD 5 bezpośrednio zakłócają powtórne miejsca gniazdowania błotniaka łąkowego, a VTE SUD 1 i VTE SUD 2 zostały ocenione jako mające pewien wpływ na błotniaka łąkowego i ortolana.

Ministerstwo Środowiska, Departament Adaptacji do Zmian Klimatu, zauważa, że z perspektywy zakresu działalności departamentu w zakresie ogólnej ochrony przyrody, plan nie narusza jej chronionych interesów.

Mieszkańcy i właściciele gruntów gmin objętych projektem (261 osób fizycznych i 2 osoby prawne) wyrażają swoje poparcie dla przedmiotowego projektu swoim podpisem i zgodę na realizację projektu w wariantcie nr 2.

Komitet Organizacyjny Referendum (6 obywateli gminy Sudice) w swoim oświadczeniu wyraża sprzeciw, że na infrastrukturę techniczną i transportową projektu będą w dużej mierze wykorzystane grunty gminne przeznaczone do nasadzenia korytarzy biologicznych, że

oddziaływanie projektu na teren może mieć fatalny wpływ na błotniaka łąkowego i że projekt ma udowodniony negatywny wpływ na przyrodę i zdrowie mieszkańców. W dalszej części dokumentu stwierdzono, że nie występują żadne naturalne przeszkody w postaci znacznych nierówności terenu pomiędzy terenami zabudowanymi gminy a miejscem realizacji projektu, ani też nie ma wystarczająco szerokiego pasa dojrzałej zieleni, który mógłby przynajmniej częściowo złagodzić negatywny wpływ wizualny projektu na mieszkańców i znaczący zabytek kultury, jakim jest kościół św. Jana Chrzyciela. Wskazuje również, że przeciętna turbina wiatrowa zużywa około 3000 kg środków smarnych rocznie, a wszelkie błędy przy wymianie lub wypadki powodują długotrwałe zanieczyszczenie gleby i wody na większym obszarze. Podsumowując, stwierdza, że budowa elektrowni wiatrowej w rozpatrywanym miejscu, gdzie występuje słaby przepływ wiatru, jest nieopłacalna, stanowi marnotrawstwo środków i nie przynosi wystarczających korzyści dla ludności, aby zrównoważyć negatywny wpływ projektu na środowisko.

GDOS podsumowuje informacje zawarte w dokumentacji EIA i ekspertyzach i stwierdza, że przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie miało znaczącego wpływu na wymienione komponenty środowiska na terenie Polski. Z perspektywy kumulatywnych oddziaływań, stwierdza, że dokumentację należy uzupełnić o kumulatywną ocenę awifauny i nietoperzy, ponieważ lokalizacja przedmiotowego projektu i miejsca występowania innych VTE na szerszym obszarze znajduje się w obniżeniu Bramy Morawskiej, która charakteryzuje się regularną, coroczną, dalekobieźną migracją ptaków (wszystkie pytania i wymagania dotyczące kumulatywnego oddziaływania na ptaki i nietoperze zostały następnie rozpatrzone w ramach dokumentacji uzupełniającej do dokumentacji EIA). Na koniec wnioskuje o przeprowadzenie rozmów publicznych dla polskiego społeczeństwa z tłumaczeniem na język polski (które odbędzie się 18 marca 2024 r.) i wymienia oświadczenia otrzymane od innych polskich podmiotów.

Gmina Kietrz podsumowuje i szczegółowo analizuje poszczególne transgraniczne oddziaływania projektu oraz stwierdza w odniesieniu do wszystkich komponentów środowiska i zdrowia publicznego, że przedmiotowy projekt nie będzie miał znaczącego wpływu na terytorium gminy. Podsumowując wskazano, że przedmiotowe przedsięwzięcie wymaga monitorowania i kontroli wpływu eksploatacji turbiny na aktywność i śmiertelność ptaków i nietoperzy w fazie eksploatacji, przy czym monitoring powinien być bardziej intensywny w okresie wiosennych i zimowych migracji ptaków oraz w okresie lęgowym (wymaganie monitorowania ptaków i nietoperzy zostało zawarte w warunku nr 29 niniejszej wiążącej opinii).

Gmina Pietrowice Wielkie w swoim oświadczeniu twierdzi, że dokumentacja EIA nie została przetłumaczona poprawnie, a tłumaczenie na język polski zawiera błędy utrudniające interpretację tekstu. W dalszej części czytamy, że mieszkańcy Gródczanek (część Pietrowic Wielkich) złożyli protest przeciwko budowie VTE w pobliżu ich domów ze względu na hałas i możliwy efekt migotania, a także ze względu na stratę wartości gruntów i ograniczenie zabudowy w przyszłości. W dalszej części stwierdza się, że przy ocenie skutków projektu konieczne jest przeprowadzenie bezpośrednich rozmów z mieszkańcami, których dotyczy projekt (oprócz szczegółowego rozpatrzenia oświadczeń zawartych w ocenie, zgłaszający przystąpił do przyjęcia bardzo dogodnego środka polegającego na zatrzymaniu działania konkretnego VTE w ciągu roku w celu dalszego

zmniejszenia (już zadowalającej) zalecanej wartości granicznej dla dziennego czasu trwania efektu migotania. Środek ten dopełniono do warunku nr 26 niniejszej wiążącej opinii).

Gmina Pietrowice Wielkie w dodatkowym oświadczeniu złożonym w ramach pisemnych konsultacji z Rzeczpospolitą Polską ponownie podkreśla, że mieszkańcy części gminy Gródczanki złożyli protest przeciwko budowie VTE w pobliżu swoich domów, powołując się na utratę wartości ich gruntów i brak możliwości przyszłego wydzielenia innego terenu pod zabudowę mieszkaniową w ramach planu zagospodarowania przestrzennego gminy. W tym kontekście zwraca uwagę na wytyczenie na terenie gminy nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową, co może kolidować z przedmiotowym przedsięwzięciem i wnosi o przesunięcie projektu dalej od granicy Polski (na odległość około 800 m) (zgłaszający przygotował szczegółową analizę prawną dla tego wniosku, której wnioski podsumowano w rozstrzygnięciu przedmiotowego oświadczenia w ramach oceny). Podsumowując, wskazuje, że mieszkańcy gminy Gródczanki nie zgadzają się z twierdzeniem o braku negatywnych skutków realizacji projektu i konieczności rekompensaty.

Fakty zawarte w uwagach zostały wzięte pod uwagę i uwzględnione, pod uwagę wzięto również odpowiednie wymogi i uwagi wskazane w oświadczeniach przy formułowaniu warunków niniejszej wiążącej opinii. W dokumentacji i ocenie uznano, że oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska i zdrowie publiczne jest dopuszczalne (akceptowalne). Wszystkie uwagi z oświadczeń są szczegółowo omówione w ocenie, łącznie z ich szczegółowym rozpatrzeniem (patrz Rozdział V oceny – Rozpatrzenie wszystkich otrzymanych uwag do dokumentacji).

Podczas publicznej dyskusji nad projektem, która odbyła się 18 marca 2024 r. od godz. 15:00. w sali gminy Třebom przedstawiciele polskich gmin (przedstawiciel gminy Pietrowice Wielkie i przedstawiciel gminy Gródczanki) zadali 2 pytania dotyczące rekompensaty ekonomicznej projektu, kolejne 2 pytania zadali mieszkańcy gmin (p. Jaroslav Vlček, wójt miasta Třebom i mieszkańiec gminy Sudice) dotyczące wpływu projektu na sytuację związaną z hałasem oraz 2 pytania zostały zadane przez mieszkańców gmin dotyczące wpływu projektu na awifaunę. Podczas publicznego spotkania udzielono odpowiedzi na zadane pytania, które były również szerzej omówione w rozdziale V oceny.

Na podstawie polskich uwag dotyczących dokumentacji, stronie polskiej przesłano dodatkowe materiały do dokumentacji EIA wraz z odpowiedziami na poszczególne polskie prośby i uwagi. W dokumencie tym rozwinięto i doprecyzowano m.in. informacje zawarte w dokumentacji EIA i jej załącznikach technicznych, wykazując brak jakichkolwiek istotnych negatywnych oddziaływań projektu na obywateli Polski i terytorium Polski. Strona polska poinformowała następnie Ministerstwo Środowiska, że uważa dodatkowe wyjaśnienia i informacje za wystarczające i w związku z tym nie wnioskowała o przeprowadzenie międzypaństwowych konsultacji w przedmiotowej sprawie w formie osobistego spotkania ekspertów zgodnie z art. 5 Konwencji z Espoo. Strona polska wnioskuje jedynie o rozpatrzenie dodatkowego oświadczenia przesłanego przez wójta polskiej gminy Pietrowice Wielkie, które zostało uwzględnione i rozpatrzone łącznie z innymi oświadczeniami otrzymanymi w ramach dokumentacji EIA w rozdziale V oceny. Ocena jest publikowana w Systemie Informacji EIA na stronie internetowej www.mzp.cz/eia, pod kodem projektu MZP522, lub bezpośrednio pod poniższym linkiem ([Větrné elektrárny Třebom/Sudice](http://Větrné_elektrárny_Třebom/Sudice)), w części Ocena.

Właściwy organ zgadza się z wnioskami osoby sporządzającej opinię i odsyła do rozstrzygnięcia uwag do dokumentacji przez osobę sporządzającą opinię, będącej częścią oceny, która jest dostępna w formie elektronicznej pod wyżej wskazanym adresem internetowym.

Obszar jednostek samorządu terytorialnego objętych projektem:

1. Moravskoslezský kraj
2. Gmina Třebom
3. Gmina Sudice

Niniejsza wiążąca opinia zostaje wydana zgodnie z § 149 ustawy nr 500/2004 Dz.U., Kodeksu postępowania administracyjnego, z późniejszymi zmianami, jako podstawa do wydania decyzji w dalszym postępowaniu zgodnie z § 3 lit. a) ustawy.

Ważność niniejszej wiążącej opinii wynosi 7 lat od daty jej wydania, z zastrzeżeniem, że może być przedłużona na wniosek zgłaszającego zgodnie z § 9a ust. 4 ustawy.

Pouczenie

Odrębne odwołanie od niniejszej wiążącej opinii jest niedopuszczalne. Zgodnie z § 149 ust. 7 ustawy nr 500/2004 Dz.U., Kodeksu postępowania administracyjnego, z późniejszymi zmianami, niniejsza wiążąca opinia może być przedmiotem ponownego rozpatrzenia w kontekście odwołania wniesionego od decyzji wydanej w późniejszym postępowaniu, która została uzależniona od niniejszej wiążącej opinii.

Opinia wiążąca nie zastępuje innych wiążących opinii lub oświadczeń właściwych organów administracyjnych, jak również decyzji, pozwoleń i zgód wydanych na podstawie szczególnych przepisów prawa.

Mgr. Evžen Doležal

Dyrektor Departamentu Oceny Oddziaływania
na Środowisko i Zintegrowanej Prewencji

podpis elektroniczny

(podpis pieczęci urzędowej)

Dotknięte jednostki samorządu terytorialnego w rozumieniu § 16 ust. 2 ustawy **niezwłocznie** opublikują informację o wydanej opinii na oficjalnych tablicach. Czas opublikowania wynosi zgodnie z § 16 ust. 2 ustawy, co najmniej 15 dni. Równocześnie zgodnie z niniejszym postanowieniem **jednostki samorządu terytorialnego poinformują za pośrednictwem elektronicznej skrzynki doręczeń lub e-mailu (Tomas.Vebr@mzp.cz), ewent. pisemnie właściwy organ o dniu wywieszenia na tablicy ogłoszeń urzędowych informacji o wiążącej opinii**, w możliwie najkrótszym terminie.

Wiążącą opinię można również znaleźć w Systemie Informacyjnym EIA na stronie internetowej www.mzp.cz/eia, pod kodem projektu MZP522, lub bezpośrednio pod poniższym linkiem ([Větrné elektrárny Třebom/Sudice](#)) w części stanowisko (opinia).

Wraz z niniejszą opinią przesyłany jest również protokół z konsultacji publicznych, l.p. MZP/2024/710/2604 z dnia 24. 4. 2024.

Rozdzielnik do l.p. MZP/2025/710/334

Jednostki samorządu terytorialnego:

Moravskoslezský kraj, wojewoda

28. října 117, 702 18 Ostrava

Gmina Sudice, wójt

náměstí P. Arnošta Jureczky 13, 747 25 Sudice

Gmina Třebom, wójt

Třebom 114, 747 25 Sudice

Organy:

Urząd Wojewódzki woj. Morawskośląskiego, dyrektor

28. října 117, 702 18 Ostrava

Urząd Miejski Kravaře (miasto na prawach powiatu)

Náměstí 405/43, 747 21 Kravaře

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna woj. Morawskośląskiego z siedzibą w Ostrawie

Na Bělidle 724/7, 702 00 Moravská Ostrava

Zgłaszający:

Renoenergie, a. s.

Lagnovská 669, 742 83 Klimkovice

Podmiot sporządzający dokumentację:

Integra Consulting s.r.o., Mgr. Martin Smutný

Sudoměřská 1243/25, 130 00 Praha 3

Osoba sporządzająca opinię:

prof. Ing. Vladimír Lapčík, CSc.

K Odře 67/10, 700 30 Ostrava - Výškovice

Do wiadomości:

Urząd Wojewódzki woj. Morawskośląskiego, Departament Środowiska i Rolnictwa
28. Října 117, 702 18 Ostrava

Gmina Rohov, wójt
Hlavní 180, 747 25 Rohov

Czeski Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Inspektorat Ostrawa
Valchařská 72/15, 702 00 Ostrava

Czeska Inspekcja Ochrony Środowiska
Na Břehu 267, 190 00 Praha 9

Agencja Ochrony Przyrody i Krajobrazu Republiki Czeskiej
Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11

Narodowy Instytut Zabytków, Regionalny Zakład specjalistyczny w Ostrawie
ul. Odboje 1941/1, 702 00 Ostrava

Ministerstwo Kultury
Maltézské náměstí 1, 118 00 Praha 1

Ministerstwo Rolnictwa
Těšnov 65/17, 110 00 Praha

Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Departament Krajów Europy Środkowej
Loretánské náměstí 101/5, 118 00 Praha

Departamenty Ministerstwa Środowiska:

Departament Ochrony Gatunków i Wdrażania Zobowiązań Międzynarodowych
Dział adaptacji do zmian klimatu
Wydział Ochrony Wód
Departament Administracji Państwowej V – oddział Ostrawa
Wydział Stosunków Międzynarodowych

**Państwo, którego dotyczy projekt: (wysłane w osobnym piśmie, l.p.
J.MZP/2025/710/1229)**

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Dorota Toryfter-Szumańska, zastępca dyrektora
Dpt. Ocen Oddziaływania na Środowisko
Al. Jerozolimskie 136, 02-305 Warszawa
Rzeczpospolita Polska